

Trst se je upr preureditvi plovnih družb

„Tržaški Lloyd“ se mora ohraniti - Podrobnosti Jervolinovega načrta

Tržaški občinski svet je soglasno sprejel sklep, ki zahteva od osrednje vlade, da preklicata zakonski osnutek ministra Jervolina o preureditvi pomorskih zvez »pretežne državne važnosti«. Za zakonski osnutek predstavlja za splošno italijansko pomorstvo, ki posebej pa za Trst, znatno nazadovanje tako glede števila odhodov ladij, kakor tudi glede samih zvez z čezmorskimi deželami. Po tem načrtu ministra za trgovinsko mornarico misli vlada združiti štiri pomorske družbe, ki upravljajo proge »pretežne državne važnosti« (preminente interese nacionalne, ali kratko p. i. n.), v eno samo podjetje ali družbo.

Tržaški pomorski krogi in predstavniki Trgovinske zbornice so v tej zvezi že pred časom naglasili neugodne posledice takega združenja (glej članek v »Gospodarstvu« z dne 11. januarja 1961). Proti temu zakonu so ugovarjale tudi sindikalne organizacije pomorščakov, odklonilo stališče je zavzelo tudi Združenje jadranskih pristanišč.

V svojem zadnjem sklepu je tržaški občinski svet poudaril v glavnem naslednje štiri nedostatke novega zakonskega osnutka: 1. Zakon ne daje nobenega vploga v pomorsko politiko, ki naj bi jo FINMARE, ki združuje družbe »Italijska« (Genova), »Tržaški Lloyd« (Trst), »Adriatica« (Benetke) in »Tirrenija« (Neapelj), vodila v prihodnjih letih. 2. Novi zakon pooblašča vlado in ne, kakor bi bilo pravilno, poslansko zbornico, da odloča o progah in njihovih karakteristikah. 3. O združenju štirih pomorskih družb bo odločil IRI in ne, kakor bi bilo pravilno, poslanska zbornica. 4. Po novem zakonu bi se odpravile nekatere proge vzdolž italijanske obale, ki so predstavljale edinstvene redne zveze za številna manjša pristanišča. Poleg tega je občinski svet ugotovil, da bo nova ureditev FINMARE močno prizadela tržaško pristanišče prav v času, ko bi morala kolikor mogoče ojačati delovanje ob vznožnih italijanskih obalah.

Zanimivo je, da dohodki štirih pomorskih družb v zadnjih letih nenehoma nazadujejo, čeprav se število odhodov in prihodov ladij veča. Dohodki štirih družb so se v zadnjih letih sukali tako-le (v milijonih lir):

Družba	1957	1958	1959
»Italijska«	37.701	35.546	29.112
»Trž. Lloyd«	24.650	23.612	21.054
»Adriatica«	7.761	6.677	6.357
»Tirrenija«	5.924	5.745	5.673

Največji primanjkljaj je v vseh teh letih imela družba »Italijska«. Lansko leto so te štiri pomorske družbe vzdrževale 48 prog (6 z Ameriko, 10 z Azijo, Afriko in Avstralijo, 12 z Zapadnim Sredozemljem in 20 z Zapadnim Sredozemljem in Severno Evropo).

DRŽAVNA NOČE PLACEVATI DIVIDEND

Zanimivo so nekatere spremembe, ki jih predvideva novi zakonski osnutek (dne 19. julija 1960) glede preureditve družbe FINMARE. Med spremembami finančne značaja je najpomembnejša dolžoba, da mora IRI (v katerega sklopu je tudi holding FINMARE) povisati glavnico te družbe takošne višine, ki bo ustrezala dejanskim potrebam po poslovanju. Dosele je glavnica FINMARE znašala 1 milijardo 100 milijonov lir, to je prav malo v primerjavi z velikimi zneski, ki bi jih družba potrebovala za obnavljanje ladij in za samo redno obratovanje prog. Tako so morale pomorske družbe najemati velika posojila, ki gredo skupno v desetine milijard lir, in pri tem plačevati obresti do 9% na izposojen kapital. Predvidevajo, da bo IRI dvignil glavnico FINMARE na 50-70 kratno višino sedanjega glavnice. Zanimivo je tudi, da bodo po tej finančni preureditvi morale skrbeti za redno plačevanje dividend delničarjem same družbe. Doselej je namreč plačevala te dividende država v letih, ko je bilanca družb kazovala primanjkljaj.

DRŽAVNI PRISPEVEK OMEJEN

Po novem zakonu bo država prispevala za družbo »Finmare« povprečno po 21 milijard lir na leto. Družbe v sklopu FINMARE si morajo svoje proge in notranje poslovanje urediti tako, da ne bo skupen prispevek večji od 10 milijard lir.

Dve jugoslovanski luki na Jadranu

Pulj je bil še v starih avstrijskih časih na glasu kot pristanišče vojne mornarice. V zadnjem času pa pridobiva Pulj na pomenu tudi kot trgovsko pristanišče. V ta namen nameravajo zgraditi tudi novo operativno obalo v dolžini 700 metrov ter ob njej postaviti ustrezajoča dvigala in skladišča. Povečati nameravajo tudi zmogljivost železniške proge od Pulja do Divača. Leta 1959 je pristalo v Pulju 1645 ladij s tonazo 501.000 čistih registrskih ton, ki so izkrcale 50.000 tovornikov, vključno pa 87.000 ton. Celoten promet je torej dosegel 137.000 ton. Med jugoslovanskimi pristanišči je Pulj tako zasedel peto mesto. Vrtni red po opravljene prometu je naslednji: Reka, Split, Šibenik, Dubrovnik (Gruz), Pulj in Koper.

»Porto di Venezia«, mesečni časopis, ki ga izdaja uprava beneškega pristanišča, opozarja pristojne oblasti, ki vnaprejšnje ugled italijanske pomorske trgovine, na omenjeni načrt za izgraditve operativne obale v Pulju.

OKOLI 270 METROV KOPRSKE OBALNE

V kratkem bodo izročili prometu okoli 135 metrov nove operativne obale v Koprju. Tako bo Koper razpolagal okoli 270 metrov operativne obale. Delo na graditvi obale bodo nadaljevali, tako da bo dolžina nove obale do konca leta znašala okoli 400 metrov. Ob takšni obali lahko pristanišče istočasno izkrci tri ladije.

manjkljaj konec poslovnega leta izkazoval večji učinek. Očitno ima ta namen Jervolinov zakonski osnutek, toda povsem upravičen je strah strokovnjakov, da bi Jervolinov načrt, ki predvideva poenostavitev upravnega ustroja in združenje štirih družb v eno samo plovno podjetje, dovedel v drugo skrajnost. Pri tem bi bila tudi prizadeta nekatera pristanišča, med temi prav gotovo tudi Trst, ker bi izgubila svoje pomorske družbe.

PREDRAGA REZIJA

Ves problem namenjene preureditve pomorskih družb je prav v tem, kako doseči večji učinek. Očitno ima ta namen Jervolinov zakonski osnutek, toda povsem upravičen je strah strokovnjakov, da bi Jervolinov načrt, ki predvideva poenostavitev upravnega ustroja in združenje štirih družb v eno samo plovno podjetje, dovedel v drugo skrajnost. Pri tem bi bila tudi prizadeta nekatera pristanišča, med temi prav gotovo tudi Trst, ker bi izgubila svoje pomorske družbe.

V družbah v sklopu FINMARE je zaposlenih 13.060 ljudi, med temi 106 na vodilnih mestih in 2406 uradnikov. Na vsake tri pomorščake pride torej en uradnik, kar je seveda odločno preveč. (Značilno je, da je v letu med 1959 in 1960 število vseh tržaških pomorščakov nazadovalo od 3.970 na 3.418, medtem ko je bilo leta 1955 v pomorstvu zaposlenih 4415 ljudi).

Druga sprememba zadeva nadzorstvo nad delovanjem tako preurejenih družb. Doselej je to kontrolirala Italijanska vlada, po novem zakonu pa naj bi jo samo ministrstvo za trgovinsko mornarico. FINMARE bi po vsem tem vodila družba samo s finančnega vidika.

UPRLE SO SE TUDI SINDIKALNE ORGANIZACIJE

Za naročila novih ladij in za popravila starih naj bi prišle v poštev samo tiste ladjedelnice, ki jih bo določilo ministrstvo za trgovinsko mornarico. Ministrstvo si je pridržalo pravico, da v primeru potrebe lahko po svoje razpolaga z eno ali več ladjami s posadko ali brez nje. Proti tej določbi so odločno nastopile stanovske in sindikalne organizacije pomorščakov, ki vidijo v tem odkritju kršitev določb delovne pogodbe iz leta 1952. V primeru stavke potujočega osebnega namreč po tej določbi vse ladije lahko nadaljevala plovo z novimi posadkami.

Avstrijski tranzit čez poljske luke

Zadnjič smo v našem listu priobčili podatke o živahni trgovini med Poljsko in Avstrijo. Sodeč po razvoju zunanje trgovine, so gospodarski stiki med obema državama zelo čvrsti. Zdjaj potujejo na Dunaj, da so se med zadnjim obiskom poljskega zunanjega ministra Rapackega razgovarjali tudi o gospodarskih vprašanjih. Poljaki se zanimajo čedalje bolj tudi za avstrijski tranzit. Svoja pristanišča so že obnovili; po vojni se je s priključitvijo Srednjega morja pristanišča povečala. Danes so Gdinja, Gdansk in Sčecin dobro opremljena pristanišča, povezana z notranjostjo z železnicami in deloma tudi po rekah.

Poljska namerava na Dunaju odpreti lasten prometni urad, ki bi bil sicer samo posvetovalne narave. Njegova naloga naj bi bila ta, da daje avstrijskim prevoznikom razna obvestila in nasvete glede odprave blaga čez poljska pristanišča. Poljaki bi radi del avstrijskega tranzita, ki je zdaj usmerjen

»TRZASKI LLOYD« BI LIKVIDIRALI

Kakor smo že omenili, bi se po novi preureditvi glavnih plovnih družb v Italiji štiri velike družbe stopile v enotno večje podjetje. To bi imelo za posledico tudi likvidacijo edinega velikega tržaškega plovnega podjetja »Tržaškega Lloyd«. Po vsem tem je razumljiv odpor, na katerega je naletel Jervolinov načrt ne samo v tržaških pomorskih in gospodarskih krogih, ampak tudi v vsej javnosti. Po tolikšnih likvidacijah, ki jih je Trst že doživel, bi se naša javnost pač težko sprijaznila z novo.

»Finmare« daje prednost Genovi

Štiri velike družbe, ki poslujejo v sklopu FINMARE (Italija, Tržaški Lloyd, Adriatica in Tirrenia), imajo danes 91 ladij s skupno tonazo 660.446 bruto registrskih ton; od tega je 51 ladij s skupno tonazo 442.000 bruto ton in 40 v mešanem. Ob izbruhu druge svetovne vojne je ladjevje FINMARE obsegalo 1.345.358 bruto, ob koncu vojne pa 107.806 bruto. Družba FINMARE nima petrolejskih ladij. Konec leta 1959 je znašal delež ladjevja družbe FINMARE na vsem italijanskem ladjevju 20,1%; samo delež na potniškem in mešanem ladjevju 64,1%, na tovornem pa 8,5%. Ladije FINMARE so po večini nove, 65 odst. je bilo zgrajenih po vojni.

Po načrtu, ki je bil predložil meseca oktobra obnemu zboru IRI — k temu pripada tudi FINMARE — naj bi za zgraditve novih ladij družbe FINMARE nalozili 135 milijard lir. S tem denarjem bi zgradili 14 novih ladij s tonazo 184.000 ton. Kakor po navadi, bi levji delež odnesla Genova, to je družba »Italijska«, in sicer bi zanj zgradili dve veliki prekomorski ladiji s tonazo 40.000 bruto, vsaka. Postavili bi jih na drugo Genova - New York poleg dveh velikih ladij »Leonardo da Vinci« in »Colombo«. Za »Tržaški Lloyd« bi zgradili dve potniški ladiji s tonazo 24.000 bruto, vsaka, ki bi vozile proti Avstraliji.

BRAZILIJ BO KUPILA 36 LADIJ V JUGOSLAVIJI

Predsednik brazilske republike Janio Quadros je pooblastil državno pomorsko podjetje Loide Brasiliro, da nakupi v Jugoslaviji 36 ladij, in sicer 26 8500-tonskih in 10 10.500-tonskih ladij.

»V Jeruzalemu je bila pred nekako 1928 leti že velika sodna obravnava. Obravnava profi Jezusu Nazareškemu, sinu božjemu v človeški podobi. Zdjaj, skoraj 2000 let pozneje, stoji pred sodniki hudci v človeški podobi: Nemec Adolf Eichmann.«

Tako poročila nemški ilustrirani časopis »Bild« o procesu proti Adolfu Eichmannu, nekdanjemu polkovniku SS in načelniku židovskega urada pri Gestapo, znani Hitlerjevi tajni polici. Procesu sledi ves svet, potek razprave oddajajo tudi po televiziji. Izraelski državni tožilec ugotovljuje, da obožuje Eichmanna v imenu 6 milijonov ljudi, po večini židov, ki jih je dal zaseda nemška vojska, največ na na Poljskem. Eichmann je pred sodiščem zaprt v stekleno kabinico, ki je nepravda pred krogljo iz puške, da bi morala kdo nanj ne streljal iz ogorčenja. Kakor navadno vsi vojni zločinci, tudi tudi Eichmann, da je nedolžen in da je samo izvrševal ukaz svojih starešin, predvsem Hitlerja.

Amerika posegla v evropsko gospodarstvo

Te dni se je sestalo v Parizu okoli 120 gospodarskih izvedencev iz 20 držav, ki so se pridružile Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (Organization for Economic Cooperation and Development — OECD), ki bo proti koncu tega leta povsem prevzela dediščino OEEC (Organizacije za gospodarsko sodelovanje v Evropi). Kakor znano, se je OEEC preobnavljala predvsem na zahtevo Združenih ameriških držav, ker je hotela Amerika imeti več besede pri urejanju gospodarskih odnosov med zahodnimi evropskimi državami. Prejšnjim članicam OEEC sta se pridružili še Amerika in Kanada.

Podobni sestanki, kakor je bil zadnji v Parizu, bodo po trikrat na leto. Ti strokovnjaki sestavljajo gospodarsko-politični odbor (komite) pri OECD. Ob tem sestanku so najbolj značilni komentarji ameriškega tiska. Ti naglašajo, da ni prav nič važno, kakšno bo uradno poročilo, ki je bilo pripravljeno na zadnjem sestanku v Parizu. Vsekakor nastopa nova doba v gospodarskih odnosih med Ameriko in Zahodno Evropo. Američani so doslej uravnavali svoje gospodarstvo od trenutka do trenutka, kakor so to zahtevale njihove koristi. V bodoče pa bo potrebno tudi pri postavljanju politično gospodarskih smernic temnejše sodelovanje z zahodnimi evropskimi državami. Pred Kongresom so nekateri govorniki celo izrazili strah, da bo v bodoče Pariz diktilar Ameriki gospodarsko politiko.

V resnici seveda niso stvari tako preproste. Gotovo je le, da so Američani pričeli nekako ljubosumno gledati na gospodarski razvoj v Evropi, zlasti od trenutka, ko je pričelo zlati v tako velikih množinah odtekat iz Amerike. Nekateri ameriški gospodarstveniki ugotavljajo, da bi se to ne bilo zgodilo, ko bi si bila Amerika poprej zagotovila večji vpliv na gospodarsko politiko zahodnoevropskih držav. Posebno sedanjemu predsedniku J. F. Kennedyju je neljubo, da ameriško gospodarstvo napreduje komaj za 2%, v zahodnoevropskih državah pa za 5-6% na leto.

OEEC, GATT IN MASLO
Na zadnjem sestanku namestnikov ministrov za kmetijstvo in prehrano

držav, ki pripadajo k OEEC v Parizu, so proučili vprašanje prevetlike proizvodnje masla, oziroma kopicenja v zalozah in preobremenitve mednarodnih trgov, zlasti pa angleškega, z maslom. Uvoz masla v Anglijo ni omejen, zato se je prav na angleškem trgu razvila huda konkurenca držav proizvajalk. Cena je izredno padla in nekatere države, kakor zlasti Nova Zelandija, so se pritoževale, da lahko angleški kmetovalci prodajajo maslo po tako nizkih cenah, ker prejemajo od države velike podpore. V bistvu naj bi tako Angleži izvajali »dumping«. Ako so Novozelanci še hoteli prodajati svoje maslo, so morali svoje ceno znižati izpod proizvodne cene. Na sestanku OEEC so priporočili v Zenevi, in sicer na izrecno zahtevo Nove Zelandije. Uradno poročilo Gatt pravi, da je položaj na trgu z maslom resen in priporoča prizadetim vladam, naj ga temeljito proučijo in sprejmejo ukrepe, da bi preprečili krizo, kakršna je nastopila leta 1958.

Italijansko-jugoslovansko sodelovanje

Te dni je prislo v Rim posebno jugoslovansko študijsko odposlanstvo, ki nastopa v okviru Organizacije za gospodarsko sodelovanje v Evropi (OEEC). Odposlanstvo je v Rimu proučilo vrsto vprašanj v zvezi z avto-busnimi prevozi, tako na primer vprašanje organizacije prevoznih podjetij, stroške, davke, dokumente, itd. Poleg tega so člani jugoslovanskega odposlanstva prišli v stik s predstavniki italijanskih sindikatov ter razpravljali o skupnih delovnih pogodbah.

PETROLEJSKA LADJA NA JEDRSKI POGON. Italijanski vsedržavni komite za jedrsko energijo je podpisal s predstavniki družbe FIAT pogodbo o izdelavi načrta za graditve petrolejske ladije s 23.100 konjskimi silami, ki bi plula s hitrostjo 17 milj na uro.

Zatišje po končanem obračunu na Kubi

Puščice na zemljevidu kažejo mesta, na katerih so se izkrcali Fidel Castrovi nasprotniki, da bi zrušili sedanjo vladavino na Kubi. Temnejše so označene površine, na katerih je v zadnjem času prišlo do spopadov med gerilci in Fidel Castrovim četami še pred zadnjim izkrcanjem. (1) Pinar del Rio, kjer naj bi se po načrtih upornikov utrnila protirevolucionarna vlada; (2) pogorje Escambray v pokrajini Las Villas in (3) pokrajina okoli Barracoa. Fidel Castrove čete so v nekaj dneh odbile napad. Le malo napadalcev si je rešilo življenje z begom v gore.

in Sovjetsko zvezo. Hruščev in Kennedy si še nista nikdar tako besno skočila v lase, odkar je Kennedy na vladi. Odnosi med tema državama, ki imata danes prvo besedo v svetovni politiki, so se zopet močno poslabšali. Prav v tem je velika škoda za vse človeštvo. Hruščev je obtožil za vodor Fidel Castrovih nasprotnikov Združene ameriške države in brez odklona izjavil, da je svetovni mir v nevarnosti. Kennedy je očital So-

vjetski zvezi, da je krvavo zadušila upor v Budimpešti. Nič manjša škoda pa ni v tem, da se je na Kubi pokazalo, da se dajo oboje države padli na neko neodvisno državo mirno in več ali manj javno organizirano na tleh ene ali več sosednjih držav, ki se tako vmešajo v njeno notranje razmere. S tega je vidika nam postane tega vmešavanja, ki sta jo izrekla predsednika Tito in Naser.

Fidel Castrovi nasprotniki so se za napad pripravljali in večali v Združenih ameriških državah (v Floridi) in sosednji Gvatemali. Ameriška vlada jih ni podpirala neposredno, pač pa so prejeli finančno pomoč od raznih ameriških zainteresiranih skupin, verjetno predvsem od velikih družb, ki jim je Fidel Castro zaplenil posestva in tovarne na Kubi. Po hitro vladno v rokah bivšega Fidela Castrovega pristaša dr. M. Cordone, ki bi bil moral postati tudi predsednik vlade, ko bi se bil napad posrečil. Dr. Cordone je bil tudi prvi predsednik vlade po zmagi Fidela Castrovih čet proti diktatorju Batista.

Ves razvoj je pokazal, da ni bil napad resno pripravljen in da so napadatelji v milica obrnili hrbet. Fidel Castro in potegnili z njimi. Poročilo s Kube pravi, da je bil upor zadušjen v krvi in da so bile zube na obeh straneh velike. Vprašanje je zdaj, ali bo prelivanja krvi res konec. Kitajski begunci že napovedujejo nov poskus in sam ameriški minister Ruski je izjavil, da ni bil to zadnji poizkus, da bi zrušili Fidela Castro. Podobna je izjava predsednika Kennedyja, češ da kubansko ljudstvo še ni izreklo zadnje besede. Prvi poizkus je stal okoli 170 žrtv na vsaki strani; ujet je bil tudi sin dr. Cordone.

RAZMEROMA UGODNA KONJUNKTURA ZA SVEDSKO LADJEDELNICE

Združenje švedskih ladjedelnice ugotavlja v svojem letnem poročilu, da niso bila naročila ob koncu leta 1960 tako obsežna kakor pred letom. Kljub temu ni združenje glede bodočega razvoja ladjedelnice pesimistično. Sedanja naročila ne zaostajajo po svojem obsegu za višino tonaze, ki je bila na angleškem splošnem v zadnjih dveh letih. Dela bo v ladjedelnah še vedno dovolj. Poročilo opozarja tudi na okolnost, da so naročila začela prihajati v večjem številu v drugem polletju. Ob koncu leta 1960 so naročila obsegala 200 ladij s skupno tonazo 3,6 milijona ton nosilnosti. Po svojem obsegu so bila naročila približno za 600.000 ton nosilnosti manjša.

»Osmice« - dunajska posebnost

Utiši s potovanja slovenskega študenta na Dunaj

je na dlani, da so prosta stanovanja dostopna le neznamni manjšini. Pri vsem tem, kar sem doslej pričel, kaj bi morda človek prišel do zmotne slike, da skrbi Dunajčan za avto in stanovanje. To pa ni res, in potrdil se bom, da bom to sliko takoj popravil. Naj začnem kar pri domačem pojmu »Osmice«. Osmice, ki ji tam pravijo »Heurigen«, to je »letošnje« (po letošnjem vinu), je tam stalna ustanova. Ne samo to, temveč jo tudi domačini več ali manj pogosto obiskujejo. Kleti, kjer pod znanim znakom »razočene« frakotčijo letošnje ali lansko vino kar v četrtinskih mericah le od časa do časa po dva tedna zaprejo, da pridejo na svoj račun drugi vinčarji, ki jim tu po očitnem etimološkem poreklu pravijo vinčarji. Te osmice pa niso, kot sem prvotno mislil, le cilj turističnih obiskov, temveč sem zahajajo tudi mnogotevni Dunajčani, ki si pridajo odvezat oščo od velike gneče in silnega prometa. Seveda ti tu postrežejo tudi z glasbo (harmoniko in gosli) in s petjem posebnih pesmi, ki sodijo samo v to okolje.

Vinski griči obkrožajo na severu ves Dunaj in po njih pelje zelo lepa višinska cesta; z nje je edinstven razgled posebno ponoči, ko lahko vidiš tudi znano osvetljeno podobo »Riesensrad«. Poleg tega pa danes stojaj v svoji modri neonski svetlobi najmarkantnejši objekt dunajskega vselejema, namreč Mannesmannov steber.

Dokler so Dunajčani hodili na osmice s travmajem ali peš, so se lahko na poti domov sprostiti nabrani vinskih duhov. Danes pa, ko se vozijo z avtomobilom in ko na avtomobiliste preži zelenkasta prikazen alkoholičimrijskega balonca, pravijo nekateri, da so tudi »Heurigen« (osmice) v krizi. Dunajčani torej posebno poleti takorekč vsak večer zahajajo na osmice in tam nekaj prizritejo za večerjo; potem po

se v trumi zopet premaknejo pod drugo »frakoto«. In to mi je tudi bilo takoj jasno. Dunajčani se premikajo kot koblice vedno v trumah, skoraj nikoli manj kot deset ljudi hkrati. Leto za letom obiskujejo kot stalni gostje vedno iste javne lokale, kjer naletijo vselej na isto družbo. Tako si z zaokroženim družbo in znanimi lokali pomagajo iz brezmišnosti vlemesta.

Kdo vlada v Avstriji?

Aleksander Vodopivec: »Wer regiert in Oesterreich? Verlag fur Geschichte und Politik. Dunaj, 388 strani. Vodopivec, pisec avstrijskega »best-sellerja«, je po poreklu iz tržaške slovenske družine in razmeroma še zelo mlad izpod 40 let, in velja za najboljšega avstrijskega političnega publicista. Dvoje je razvidno iz njegovega priimka: Prvič, da tržaški Slovenci razdajajo svoje talente ne samo italijanski tržaški narodni skupnosti, ampak tudi Avstrijcem. In drugič, da mu Avstrijci niso spremenili priimka, kot so nam napravili v Trstu, in da ga Aleksander ni sam mrčvaril, kot so to delali Globotschniggi slabega spomina.

Vodopivec je postavil kar naravnost tri vprašanja in odgovor nanje je vsebina zajetne knjige: Kdo vlada Avstriji? Koliko vpliva imajo razne skupine? Če je jasno, da parlament ne vlada, kdo torej? Vodopivecovi odgovori ne vsebujejo nič skrivnostnega in senzacionalnega, ker povedo le to, kar je že splošno znano v Avstriji. Samo nič ne še tega napisal tako jasno. V Avstriji vlada oligarhija 400 oseb, pol z avstrijske desnice in pol z avstrijske leve. Od desnice je samo 20% izvožen, na levici pa je odstotek v parlamentu precej višji.

Gospodarsko in politično zblizanje

Moskva - Peking

V začetku aprila so se v Moskvi zaključili trgovinski razgovori med odposlanstvom Sovjetske zveze in republiko Kitajske, ki so nedvomno velike važnosti ne samo z gospodarskega, temveč tudi s političnega vidika. Vsa poročila naglašajo, da je bilo ozračje, v katerem so vodili gospodarske razgovore, izredno prijazno. Značilno je tudi, da je kitajski odposlanstvo, ki ga je vodil ministar za zunanjo trgovino Jeh Ci-Cuang sprejel predsednik Hruščev. V svojem nagovoru je ta naglasil velike uspehe, ki jih je dosegla Sovjetska zveza na gospodarskem in znanstvenem področju. Razložil je tudi sovjetske načrte za povzdigo kmetijstva. Sklenjeni dogovori ne bodo po mnenju Hruščeva prispevali samo k utrditvi gospodarskih stikov, temveč tudi k okrepitevi bratskega prijateljstva med obema državama. Kitajski ministar za zunanjo trgovino je Hruščevu izročil pozdrave predsednika republike, pa tudi predsednika vlade Cu en Laja, medtem ko je Hruščev izročil pozdrave tudi Mao Ce Tungu in drugim kitajskim veljakom.

Trgovinski dogovor, ki je bil podpisan 7. aprila, določa obseg izmenjave med obema državama v letu 1961. Razgovori so tudi zadevali vprašanje poravnave kitajskih dolgov Sovjetski zvezi. Kitajski prejšnja leta bodo Kitajci izvažali v Sovjetsko zvezo rudnine, barvaste kovine, cin, živo srebro, svinec, lito železo, cement, keramične proizvode, volno, surovo svilo, čaj, volnene in svilene tkanine, pletenine in druge industrijske izdelke. Sovjetska zveza bo Kitajski dobavljala stroje za obdelavo kovin, električne generatorje, petrolejske vrtnale, orodje, orodje, traktorje, motorna kolesa, petrolejske proizvode, pločevino, keramične proizvode in še razne druge izdelke.

Kitajska ljudska republika ni mogla lani zaradi slabe letine plačati naveden v Sovjetski zvezi. Zato so Kitajci prosili za plačilni odlog, in sicer bodo te dolgove poravnali Sovjetski zvezi v petih letih ter ne bodo za to plačevali nikakih obresti. Poleg tega bo Sovjetska zveza do avgusta tega leta dobavljala Kitajski 500.000 ton sladkorja na kredit. Sladkor bo plačan v času od leta 1964 do 1967; na ta dolg ne bodo Kitajci plačali obresti. V duhu prijateljstva so bili sklenjeni še nekateri drugi dogovori trgovinske narave.

ITALIJANSKI REAKTOR POD OKRILEM EVRATOMA

Prejšnji mesec je italijanski reaktor ISPRA i prešel formalno pod upravo Evratoma, in sicer v smislu sporazuma med italijansko vlado in Evratomom iz julija 1959.

manenje

Skladišče brez človeka

Res, samopostrežba! Sam si strežeš. V veliki dvorani so stojnice natrepane z blagom vseh vrst, v zavojih, skatlah, celofanu, v steklenicah in steklenicah, podgolovatih in okroglih. Morda že stoletja ni človek tako hrepel po blagu in zemeljskih dobrinah kakor danes. In prav tu imaš na izbiro vsega, od hladnega mesa do švicarskih sirčkov in zagrebških slaščic, od navadne kreme za čevjice do najfinjšega parfuma. Zakaj te ti kupi dobrot prav nič ne mikajo in stojiš pred njimi kakor odrevenel? Saj si že premagal prav zaradi in končno našel naročene kamilice, brez katerih se ne smeš vrniti domov in stopiti pred njo. Se vedno niso imeli ti kupi blaga in še tako skrbno in celoumetniško izdelana »emballaza« nekakšnega smisla zame. Kaj je bilo vendar z menoj? Vem, da nisem še Rockefeller, ki je dejal, da niti najfinjši in najdragocenejši blago ne vzbujajo v njem nikakšnega poželenja prav zato, ker ima toliko denarja, da lahko vse pokupi.

Kmalu sem odkril, kaj je vzrok moji duševni apatičnosti in celo potrošnosti. Zavedel sem se namreč namoda, da hočt z menoj prijatelj in tako zvesto, naravno in nepristransko moji kosček, ki ga vžameš ob vходу in katerega boš kot kupec polagal izbrano blago. Tako vdan mo je sledil, da bi bil skoraj bruhal v smeh ob pogledu nanj. In tedaj sem začel, da ljudj Neimerni kupi so brez človeka mrtvi, mrtvi tudi za bogatega kupca, ki mu ni za denar. Ni človeka, ne moškega ne dekleta, ki bi te prijazno pogledalo in spregovorilo čeprav oficijelno: »Zelite? Ni človeka, ki bi ti blago razkazal, ga hvalil in na katerega bi se lahko kupec »nesel, če mu blago ne bi ugalajo. Praznota, brezmišnost. Samo pri vходу sedi vrsta deklet pri blaginjah, ki čakajo na denar.

Pri en izmed njih sva s prijateljcem postala zopet človeka in sva jo vprašala, ali ji ob prepluhu, ki rastejo, ko kdo odpre za njo velik stekleno vrata, ne odreveni svet. Sicer sva bila ves čas samo hladna kupca v hladnem skladišču mrtvega blaga.

Ne vem, kdo si je izmislil samopostrežbo; menda so bili to Američani. Da prihranijo človeško silo in izločijo človeka. Kje je zanj še prostora v današnji civilizaciji?

(Il Potere della Stampa, Neapelj)

Denar in čast sta največji bremen v življenju.

ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKI RAZGOVORI V MILANU

Sestanek Martinelli-S. Kraigher - Ovine samo začasne narave?

Milan, 24. aprila

ZOPET UPOR FRANCOSEKIH GENERALOV V ALŽIRU. Pretekli soboto so se štirje francoski generali Challe, Salan, Jouhadur in Zeller na čelu padalcev in tujke legije v Alžiriji uprli proti politiki generala De Gaulleja ter prevzeli oblast v Alžiriji (razen v mestih Oranu in Konstantini). Zaprl so francoskega ministra za prevoz Durona, ki je bil na obisku v Alžiriji, predstavnika Francije generala Morina in generala Gambieza. Pridružili se jim je še general Bigot, poveljnik letalskih čet. Po radiu so generali izjavili, da hočejo izpolniti prihode iz leta 1958, da mora Alžirija ostati pod francosko upravo. Francoska vlada je sprejela potrebne ukrepe, da prepreči morebitni državni udar desničarjev v sami Franciji. Večina francoskih strank, med temi tudi socialistična ter sindikalne organizacije so izjavile, da bodo podprle vlado proti uporniškim generalom. Predsednik zarnice alžirske vlade Ferhat Abbas je izjavil, da so uporniški generali fašisti ter je pozval Alžirce, naj se jim uprejo. V torek so se generali že morali vdati; gen. Challe je bil aretiran, medtem ko je gen. Salan menda pobegnil. Uporniki so računali, da bodo vrgli De Gaulleja in izvršili tudi v Alžiriji državni udar.

ADENAUER SE JE SLABO ODREZAL V WASHINGTONU.

Eden glavnih namenov obiska zahodnonemškega kanclerja dr. Adenauerja v Ameriki je bil ta, da bi Kennedyja prepričal, da bi Amerika izročila Atlantski zvezi (NATO), v kateri je tudi Zah. Nemčija, atomske rakete »Polaris«; tako bi prišla tudi Nemčija do tega strahovitega orožja. Kennedy ni sprejel tega Adenauerjevega predloga, pač pa bo Francija po vsej verjetnosti sprejela v atomski klub, v katerem sta Amerika in Vel. Britanija. Francija bi potem imela dostop do vseh atomskih tajnosti. Uglede De Gaulleja se dvignili, tako bi se laže Francija odrekla Alžiriji. Po vesteh nekaterih nemških listov je tudi Amerika zato, da ostane poljsko-nemška meja na Odri in Nisi.

PONOVA ZAOSTRITVE MED ZAHODNO IN VZHODNO NEMČIJO.

V enem izmed svojih zadnjih govorov je Ulbricht očital zahodnonemškemu političnim voditeljem, da so zah. Berlin spremenili v gnezdo kriminalcev, ki rovarijo proti Vzhodni Nemčiji. Vzhodna Nemčija ne bo čakala na sklenitev miru z Zahodom, dokler se ta oborožuje z atomskim orožjem. Treba je skleniti mir in spremeniti zah. Berlin v demilitarizirano svobodno mesto. Moskva »Pravda« trdi, da sta se Kennedy in Adenauer dogovorila, da zagotovita vojaško pomoč Zah. Nemčiji v Evropi. »Izvestja« napovedujejo sklenitev ločenega miru med Sovjetsko zvezo in Vzhodno Nemčijo.

PREDEN BI NEMSKA VOJSKA DOBILA ATOMSKO OROŽJE.

Predsednik Hruščev je izjavil V. Lippmannu, sodelavcu ameriškega lista »New York Herald Tribune«, da je treba rešiti nemško vprašanje, preden dobijo Hitlerjevi generali (zahodnonemška vojska) s svojimi 12 divizijami atomsko orožje od Francije in Amerike. Preden pride do tega, je treba skleniti mirovno pogodbo, ki bo določila meje Poljske in Českoslovaške ter postavila temelje Zahodni in Vzhodni nemški državi. Sicer bo Zah. Nemčija zavlekla NATO v vojno za združitev Nemčije in za obnovo stare vzhodne meje. V drugi zvezi je Hruščev dejal: Lahko taktično atomsko orožje nima nikakršne vrednosti. Ako pride do vojne, bomo uporabili samo najtežje orožje. Lahko orožje je zelo drago in ne prinese nikakršne odločitve.

PREDSEDNIK TITO SE JE VRNIL.

V sredo se je vrnil predsednik Tito z dolgega potovanja po afriških deželah. Ladja »Galeb« je pristala v Pulju, kjer ga je pričakovala velika množica; pozdravil ga je podpredsednik E. Kardelj. Tito in Naser sta odločno obsodila zadnji napad na Kubo.

NAPAD NA JUGOSLOVANSKI KONZULAT V NEW YORKU.

Ljubljansko »Delo« poroča iz New Yorka, da je 21. aprila ustaško-četniška skupina razbila šipe na poslopu jugoslovanskega konzulata v New Yorku; nato je razbila več šip tudi na poslopu jugoslovanske misije pri OZN.

ILJUŠIN PRED GAGARINOM?

Dopisnik pariške radiotelevizije Dobrovski je po svojem povratku iz Moskve izjavil, da je sin znanega ruskega graditelja letal Sergeja Iljušina bil prvi človek, ki je letel v vesolje in ne Gagarin. Iljušin naj bi se bil ponesrečil pri pristajanju ter se zdaj zdravi v neki bolnišnici. V Moskvi so te trditve odločno zanikali. Dobrovski vztraja pri svojih informacijah. Pariški list »Humanité« pripominja, da se Iljušinov sin imenuje Vladimir in ne Sergej, kakor navaja Dobrovski, pač pa je Sergej njegov oče.

TRZASKI MISSIONAR UBIT V ANGOLI.

Iz Lisbone je prišlo v Trst sporočilo, da so uporniki 21. aprila v Angoli, in sicer v Dambi, ubili 32-letnega patra I. Filipija, ki pripada h kapucinskemu redu in je iz Trsta. Njegov brat poučuje v »Casa del fanciullo« na Opčinah. Pater Filipi je hotel, tako pravi poročilo, posredovati med uporniki in portugalskimi četami.

NOV ATENTAT NA JUŽNEM TIROLSKEM.

Pretekli teden so neznanec izvršil atentat na poslopje v vasi Silandro v dolini Valvenosta, v katerem je nastanjenih 8 finančnih stražnikov in 3 podčastniki. Od zidu so položili dinamit, ki je eksplodiral z velikim pokom. Žrtev ni bilo.

POROČILA S KUBE.

Radio iz Havane, glavnega mesta Kube, poroča, da so ujeli 500 upornikov, ki naj ne pričakujejo nikakršnega usmiljenja. Drugo poročilo pravi, da se je upora udeležilo 1400 izseljencev. Agencija Reuters poroča, da so na Kubi zaprl 4 katoliške duhovnike. Po drugem poročilu so zaprli vse ameriške častnike. Predsednik južnoameriških držav Čila, Mehike, Venezuele, Kolumbije in Kostarika so zaprosili predsednika Kube Dorticos, naj Kubanci priznajo upornikom.

Kakor vsako leto, so se tudi letos na milanskem velesejmu srečali ne samo predstavniki jugoslovanskih podjetij in gospodarskih organizacij, temveč tudi predstavniki pristojnih resorjev v italijanski in jugoslovanski vladi. Poleg tega so se letos, kakor običajno, srečali tudi predstavniki Italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice v Milanu in Jugoslovansko-italijanske trgovinske zbornice v Beogradu, da bi se posvetovale o najnovejših vprašanjih v zvezi z razvojem zunanje trgovine med obema državama. Letos so ti sestanki imeli še poseben pomen, ker so prav v tem času v Rimu razgovori za obnovo trgovinske pogodbe oziroma za določitev okvira trgovinske izmenjave v tem letu.

V ponedeljek, 24. t. m. sta si ogledala velesejmi minister za zunanje trgovino Martinelli in Sergej Kraigher, predsednik komiteja za zunanjo trgovino »Ministra Martinellija je spremljal podtajnik Longanesi; v spremstvu ministra Kraigherja so bili še njegovega kabineta Borka Vučić, državni podsekretar Nenad Popović, predsednik Zvezne zunanjetrgovinske zbornice Dušan Dragosavac, milanski generalni konzul V. Cvrlija, jugoslovanski veleposlanik M. Javorski, svetnik za gospodarstvo na jugoslovanskem poslanstvu N. Iljič in druge jugoslovanske osebnosti. Ministra je pozdravil predsednik sejske uprave prof. Coggi.

Po ogledu sejma sta se v dvorani »La Residenza« sestala oba ministra, da bi si izmenjala svoje poglede glede možnosti o nadaljnjem razvoju trgovine med Italijo in Jugoslavijo. Po sestanku je minister Martinelli pojasnil častnikarjem, da sta z ministrom Kraigherjem proučila razvoj zunanje trgovine v zvezi z gospodarskimi pogajanjimi v Rimu. Razgovorjara sta se o možnosti boljše ureditve sedanje trgovinske izmenjave, tako da bi se bolj prilagodila novim zahtevam. Z italijanske strani so pripravljene, je naglasil minister, poiskati sredstva, ki bi pripomogla k povečanju izmenjave. Po njegovem mnenju so težave, na katere je naletela trgovina, samo začasne narave. Predsednik komiteja Kraigher je nato ugotovil, da se je trgovina med obema državama lanske leto razvijala ugodno in izrazil svoje prepričanje, da so dane možnosti še za nadaljnje povečanje sedanjega obsega izmenjave. Na koncu je povabil ministra Martinellija na ogled jesenske prireditve zagrebškega velesejma.

Ta trgovinski zbornici je bil dopolne sestanek predstavnika Italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice in Jugoslovansko-italijanske zbornice. Prisotne sta pozdravila predsednika prof. R. Teani in ing. F. Knežević. Sestanek so se udeležili tudi predsednik Zvezne zunanje trgovinske zbornice Dušan Dragosavac, podpredsednik Jugoslovansko-italijanske trgovinske zbornice ing. Rakovič, tajnik Dušan Marič in veleposlanik M. Javorski. Ta je v svojem nagovoru ugotovil, da se trgovinski odnosi med obema državama razvijajo ugodno ter izrazil željo, da bi se ti stiki razširili tudi na turistično področje. V svojem poročilu je tajnik Italijanske trgovinske zbornice P. Di Salvi izrazil svoje prepričanje, da se bo trgovinska izmenjava med obema državama letos še povečala.

V imenu tržaške delegacije sta se sestanka udeležila podpredsednik dr. Vatta in podpredsednik D. Košuta.

POSEBNA PUBLIKACIJA ZVEZNE ZUNANJE TRGOVINSKE ZBORNICE

Ob priliki milanskega velesejma je izšla posebna publikacija pod naslovom »Jugoslavia — notiziario commerciale«, ki jo je izdal Zavod za gospodarsko propagando v tujini, ki deluje pod okriljem Zvezne zunanjetrgovinske zbornice. Glavni ravnatelj zavoda Cedimir Džomba naglašja v uvodu, da ima ta posebna številka namen pripomoči k boljšemu spoznavanju jugoslovanskega gospodarstva in še posebno zmožljivosti jugoslovanskega izvoza. V njej so tudi opisane jugoslovanske udeležbe na sejmih v Milanu, v Trstu in Padovi. Podan je pregled jugoslovansko-italijanske izmenjave, obsejne trgovine in proizvodnje nekaterih jugoslovanskih industrijskih podjetij.

KATERA JUGOSLOVANSKA PODJETJA RAZSTAVLJAJO

Na sejmu razstavljajo: Centrotexil - Beograd, Derma - Zagreb, Elektrokovina - Maribor, Elka - Zagreb, Intercont - Beograd, Invest-Import - Beograd, Iskra - Kranj, Jugoelektro - Beograd, Jugotehna - Beograd, Jugodrvno - Rudnik - Beograd, Lignum - Zagreb, Mašinoimpex - Zagreb, Prvomajska - Zagreb, Rade Končar - Zagreb, Slovenijales - Ljubljana, Tobus - Ljubljana in Toko iz Domžal.

Tržaški kontingent se zviša

USTAVLJEN UVOZ ZIVINE ZA ZAKOL

V tiskanem letnem poročilu Trgo vinske zbornice Slovenije za leto 1960 (lepa tiskana knjiga 188 strani) najdemo predvsem zbrane v eni publikaciji, na pregleden način, podatke o sodelovanju z zbornicami iz obmejnih pokrajin Avstrije in Italije. O teh pobudah je naš list vsakokrat poročal in zato ne bomo tega na dolgo ponavljali. Dobro je omeniti, ker se bližamo letošnjemu odprtju tržaškega velesejma, da bosta letno jugoslovansko udeležbo na tržaškem velesejmu spet prevzeli slovenska in hrvaška trgovinska zbornica. To se je izkazalo za najbolj uspešno po dolgotrajni izkušnji in po sosedstvu obeh teh zbornic. Letos je zvišan jugoslovanski sejemski kontingent od lanskih 520 milijonov na 1 milijardo.

Vrednost blagovne izmenjave po Tržaškem sporazumu je l. 1960 dosegla 3 milijarde lir, po Goriškem pa 1,5 milijarde lir. Slovenska trgovinska zbornica si prizadeva, da bi se obsejna blagovna izmenjava še povečala. V tem smislu je izdelala več elaboratov. Ker je izdajanje licenc za mednarodni razvoj obmejne trgovine, so sprožili to vprašanje pri italijanskih odgovornih krogih, da se ta sistem odpravi.

Predsednik trgovinske zbornice Slovenije g. Viktor Valič je že na rednem občnem zboru v Mariboru ugotovil, da so regionalni sporazumi uspešni, da pa postavljajo podjetjem iz obmejnega pasu podjetja iz notranjosti večkrat razne zapreke. Hkrati je tudi omenil, da blagovna menjava po teh sporazumih po svoji strukturi ni dovolj usmerjena na pospeševanje gospodarskih panog obmejnih območij.

Trgovinska zbornica Slovenije je posredovala za zvišanje kontingenta blaga, ki ga jugoslovanska podjetja lahko prodajo na tržaškem velesejmu, od lanskih 520 milijonov lir na 1 milijardo; po neuradnih informacijah bo ta predlog sprejet.

DRUŽBA GEROLIMICH AKTIVNA

Te dni je bil v Trstu redni letni občni zbor pomorskega podjetja »Gerolimich«. 54. bilanca se je zaključila z aktivno. Delničarji bodo prejeli po 500 lir dividende za vsako delnico. Zanimivo je, da je podjetje moralo prodati del svoje ladje »Atlantico«, ki je tipa »Liberty«, in sicer za radi nerentabilnosti. Motorna petrolejska ladja »Nora« pa je bila vse leto zadovoljivo zaposlena.

Tržaški kontingent se zviša. Vrednost blagovne izmenjave po Tržaškem sporazumu je l. 1960 dosegla 3 milijarde lir, po Goriškem pa 1,5 milijarde lir. Slovenska trgovinska zbornica si prizadeva, da bi se obsejna blagovna izmenjava še povečala. V tem smislu je izdelala več elaboratov. Ker je izdajanje licenc za mednarodni razvoj obmejne trgovine, so sprožili to vprašanje pri italijanskih odgovornih krogih, da se ta sistem odpravi.

A. PERTOT Ulica Giustiniana 22 TRST

prodaja na debelo in drobno tkanine najbolj znanih tvornic, vsakovrstni krojaški pribor, ženske in moško perilo, zadržge - gumbe in razno galanterijo

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA GORIZIA - VIA DUCA D'AOSTA N. 68 - TEL. 28-45 - GORIZIA

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

Posebni pogoji za prevoz blaga v Jugoslavijo

intermercator TRST Ulica Cicerone, 10 Tel. 38-074

UVOZ IN IZVOZ RAZNOVRSTNEGA BLAGA PO TRŽAŠKEM IN GORIŠKEM SPORAZUMU

NAPOVEDANA GOSPODARSKA REVUIJA V 3 JEZIKIH

V kratkem izide v Ljubljani jugoslovanska zunanjetrgovinska revija »EHO«. Tiskana bo v treh jezikih: italijanskem, angleškem in nemškem jeziku. Če ne bo kakšnih nepredvidenih težav, bo prva številka zglejala bel dan že pri kraju letošnjega maja. Zajetna številka je že v tisku. Poudarek člankov je v pregledu zmožljivosti. Čeprav je nova zunanjetrgovinska revija namenjena predvsem tujim partnerjem, bo vendar za vse, ki se zanimajo za jugoslovansko gospodarstvo, bogat vir informacij, saj bodo v eni občasni publikaciji zbrani vsi najrazličnejši podatki o sedanji in programirani proizvodnji zelo številnih industrijskih podjetij in pa velikih družbenih posestev. »EHO« ne bo dajal samo informacij o tem, kaj lahko Jugoslavija izvozi, temveč bodo inozemski gospodarski krogi v reviji izvedeli, kakšne so uvozne jugoslovanske potrebe sedaj in koliko bo njihov obseg narasel že v naslednjih letih do l. 1965 spričo samega razvoja jugoslovanskega gospodarstva. Prav tako kot vrsta in obseg jugoslovanskih uvoznih potreb pa je za inozemske zunanjetrgovinske partnerje, najbolj praktičen način postopek pri uvozu, nov način poslovanja bank glede na nove gospodarske instrumente. Revija bo imela trajnejšo veljavo, ker bo izhajala le dva do trikrat letno in bo zato zajemala v vsaki številki skoro vsa področja jugoslovanskega gospodarstva.

Pomorstvo

REORGANIZACIJA ITALIJANSKEGA LADJEDELSTVA. V nedeljo so v ladjedelnici Sv. Marka splavili motorno ladjo »Giovanni Grimaldi«. Slovensnosti je prisostoval tudi minister za trgovinsko mornarico Jervolino. Ob tej priložnosti je minister naglasil potrebo, da se izvrši reorganizacija italijanskega ladjedelstva, da bodo lahko konkurirali tujemu; to bo seveda imelo za posledico odpust delavstva iz te dejavnosti in njegovo preusmeritev na druge dejavnosti.

NAPOVEDANE LADJE (Odhodi iz Trsta)

JUGOLINIJA
Proga Jadransko morje — Vzhod: Zagreb 23. aprila, Sarajevo 26. aprila.
— Indija — Pakistan: Romanija 24. aprila, Velebit 26. aprila.
— Indonezija — Daljni vzh.: Velebit 26. aprila.
— Sev. Kitajska — Japonska: Velebit 26. aprila.
— Sev. Evropa: Pobjeda 10. maja.
— Sev. Amerika: Primorje 29. aprila.
— Južna Amerika: Treči maj 2. maja.
— Perzijski zaliv: Avala 28. aprila.
JADROLINIJA
Proga Jadransko morje — Dalmacija — Grčija (tedenska): Orebič 25. aprila, Opatija 2. maja.
— Grčija — Kreta (štirinajstnevna): Lastovo 28. aprila, Lastovo 12. maja.

LADJE SPLOSNE PLOVBE

Motorna ladja »Bled« je 22. aprila odplula iz Pirana za Pulj in Reko, mor je dospela 24. aprila. »Bohinj« 19. aprila odplula iz New Yorka nar njena na Jadran; »Bovec« je 17. aprila odplula iz New Yorka, nato je nadaljevala plovo vzdolj severnoameriških pristanišč.

NOVOSADSKI KMETIJSKI SEJ

Letošnji Mednarodni kmetijski svetovni kongres v Novem Sadu se začne v soboto, 29. aprila in konča 8. maja.

PREMOG V ZAHODNI NEMČIJI DRAŽI

Zahodnonemsko javnost je iznenačena sklep prodajalcev premoga, da zvišajo cene za 9 mark pri toni. Tako sta danes premoški kurjavo v gospodstvu 125,20 marke tona, briketi pa 100 mark. Ta sklep je toliko bolj iznenemsko javnost, ker gre zima priložnosti in navadno cene goriva v času upadejo. Protestirali so tudi predstavniki premoštvnikov, ker so prepričani, da bo zaradi zvišanja cene prodaja premoga nazadovala in da bodo potrošniki še rajši kupovali nafto. Ljudski premoštvnikov protestirajo tudi ker so se zaloge premoga po dolgem času ugodne konjunktуре začele zopet kopičiti v skladiščih. Tako so se zaloge neprodanega premoga meseca februarja povečale za 110.000 ton; prejšnji teden so dosegle 11,3 milijona ton. Zaostaja posebno prodaja briketov. Naarja so v Porurju prodali še 300.000 briketov, v februarju komaj 150.000 in v marcu 145.000.

IMPEXPORT UVOZ - IZVOZ - ZASTOPSTVA TRST, Ulica Cicerone 8 T e l e f. 38-136 - 37-725

Oddelek za kolonialno blago Ulica del Bosco 20 - Tel. 50010 Telegr.: Impelexport - Trieste

U V A Ž A: VSAKOVRSNI LES - CEMENT IN GRADBENI MATERIAL - MESO IN ŽIVINO

I Z V A Ž A: TEHNIČNI MATERIAL - RAZNE STROJE TEKSTIL - KOLONIALNO BLAGO

POSREDUJE PO TRŽAŠKEM IN GORIŠKEM SPORAZUMU (SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA VSAKOVRSNE KOMPENZACIJE)

Transadria a. a. IMPORT - EXPORT

vseh vrst lesa, trdih goriv in strojev za lesno industrijo

TRST - Sedež: ul. Cicerone 8/II Telefon: 38-214

TRANS - TRIESTE Società a r. l.

TRISTE-TRST, V. Donata 3 — Tel. 38-827, 31-906, 95-880

UVAŽA: vse lesne sortmane in produkte gozdne industrije.

IZVAŽA: vse proizvode FIATove avtomobilске industrije in rezervne dele • Vse vrste gum tovarne CEAT in vse proizvode najvažnejših italijanskih industrij.

AVTOPREVOZ Cunja Rihard TRST Strada del Friuli 289 telefon 33-378

Osebnih in tovarnih prevozov za tu - in inozemstvo Konkurenčne cene

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE A. POŽAR TRST - ULICA MORERI ST. 1. Tel. 28-373

Prevozujemo vsakovrstno prevozo za tu in inozemstvo. — Postrožba hitro. Cene ugodne

Na političnem obzorju

ODNOSI MED CERKVIJO IN DRŽAVO V JUGOSLAVIJI

Odbor za organizacijo oblasti in uprave Zvezne ljudske skupščine je razpravljala tudi o poročilu Zveznega izvršnega sveta o odnosih med Cerkvijo in državo. Uporaba ustave in zakona o pravnem položaju verskih skupnosti je pripomogla, da so se odnosi med Cerkvijo in državo lani še zboljšali. Ta proces se pa ne razvija enako v vseh verskih skupnostih. Pravoslavna Cerkve, islamska verska skupnost ter protestantska in druge manjše verske skupnosti so našle svoje mesto v novem družbenem okolju, v katerem razvijajo svojo versko dejavnost. Tudi v katoliški Cerkvi je bil storjen lani pozitiven korak, pravi poročilo, v smeri prilaganja njenega delovanja novim družbenim pogojem. Negativnih pojavov v odnosih med to versko skupnostjo in državo je manj kakor prejšnjega leta. Pozitivne težnje in prizadevanja v tej verski skupnosti so prišla do izraza v pismu, ki ga je episkopat katoliške Cerkve poslal s svoje seje v Zagrebu lanskega septembra Zveznemu izvršnem svetu. Skofje so naglasili, da episkopat sicer ni pristojen pogajati se o končni ureditvi odnosov z državo, vendar je te odnose moč urediti na podlagi ustave FLRJ in zakona o pravnem položaju verskih skupnosti. Katoliški episkopat je pripravljav v celoti podpreti vsa odkritična prizadevanja, da bi našli zdrav in trajen »modus vivendi« med Cerkvijo in državo. V svojem pismu navaja episkopat nekatere pobude, kako bi se najlaže dalo ustvariti vzdušje medsebojnega zaupanja, ki bi pozneje privedlo do uradnih pogajanj med Jugoslavijo in Vatikanom. V ta namen bi episkopat spodbudil duhovščino in vernike k državljski lojalnosti do državnih oblasti in k vestnemu izpolnjevanju njihovih državljskih dolžnosti. Episkopat bi se zavzemal za to, da bi duhovniki in verniki od srca ljubili svoje domovino in ljudstvo, da bi vneto prispevali za povečanje splošne blaginje in da bi vsestransko pomagali ustvarjati boljše nacionalno bodočnost. V zameno zato pričakuje episkopat od posvetne oblasti dosledno in liberalno upravljanje določb državne ustave in zakona o pravnem položaju verskih skupnosti nasproti Cerkvi.

Zvezni izvršni svet je v svojem odgovoru pozitivno ocenil prizadevanje episkopata in njegovo pripravljenost, da dela v smeri postopne ureditve in normalizacije odnosov med Cerkvijo in državo in izrazil svoje prepričanje, da bo moč doseči uspehe v tej smeri, če bo začel episkopat delati za uresničenje pogojev, ki jih omenja v pismu, da bi tako ustvarili vzdušje, ki

bi omogočilo organom oblasti uspešneje urejati v pismu omenjena vprašanja. Z ureditvijo teh vprašanj bi v še večji meri uveljavili načelo svobodnega delovanja Cerkve in svobodne veroizpovedi državljanov v pogojih ločitve Cerkve od države. Zvezni izvršni svet je izrazil prepričanje, da je mnogim v pismu izraženim predlogom moč ustrediti, druge pa bi bilo treba vsestransko proučiti. Zvezni izvršni svet meni, da je najbolje vsa konkretna vprašanja obravnavati med predstavniki ZIS in episkopata. Do teh razgovorov pa ni prišlo, ker škofje niso prejeli od Sv. stolice prvotilneve za takšne razgovore. Kljub temu bo izvršni svet tudi naprej urejal konkretna vprašanja, glede katerih se bodo predstavniki Cerkve obračali nanj, v duhu ustave in zakona.

Poročilo Izvršnega sveta omenja tudi, da so verske skupnosti tudi lani prejemale dotacije za kritje svojih rednih izdatkov, za pomoč duhovnikom kakor tudi za plačevanje 50% prispevka za socialno zavarovanje duhovnikov.

POTREBNO RAZCISCENJE POJMOV. Pretekli petek je glavni tajnik Neodvisne socialistične zveze v Trstu E. Laurenti predaval o temi »Vprašanje narodnih manjšin in naloga delavskih strank«. Predavanje je bilo zelo dobro obiskano; saj gre za zelo aktualno vprašanje glede na nekatere nastope komunistične stranke v Trstu, ki so presenetili slovensko javnost. Med temi naj omenimo zahtevo po dvojezičnosti, vezano na recipročnost, in glede komunistične stranke nasproti Slovenskemu gospodarskemu združenju zaradi lastne liste na volitvah v obrtniško komisijo. Tudi živahna razprava po predavanju je pokazala, kako občuteno je to vprašanje. Govornik je prikazal marksistično pojmovanje narodnostnega vprašanja s teoretičnega vidika in v luč zgodovinskega razvoja. Na podlagi citatov iz del Lenina in Gramscija je prišel do zaključka, da je povsem zgrešeno očitati nacionalizem manjšini, ki se bori za svoj obstanek, kakor slovenska manjšina v Italiji ali pa delavsko gibanje, ki podpira njene zahteve, ter to manjšino vzporejati z večinskim narodom, ki vlada in ji odreka pravice ter res uganja nacionalizem. Manjšini ni moč odrekat pravice do lastnih kulturnih, gospodarskih in strokovnih organizacij.

PROTEST JE ZALEGEL. Zdaj so se v tržaški okolici pojavili lepaki, ki nanjajo našim kmetom popis kmetijstva v slovenščini. Občinski svetovalec dr. Dekleva je namreč protestiral proti lepljenju samo italijanskih lepakov. Trst je na prevodu ostal »Trieste«.

Podužece za uvoz i izvoz tekstilnih sirovina i gotovih proizvoda

TEXTIL import - export

UVOZI: vunu, pamuk, vještačka i sintetična vlakna, perlon, gumene nit, te raznu tekstilnu galanterijsku robu. Gotove tkanine iz vune, pamuka, rayona, sintetične itd.

IZVOZI: Sve vrsti sirovih, štampanih i bojadisanih tkanina od pamuka, vune i vještačke svile, cel vlakno, sve vrste tvrdih vlakana i proizvoda, grubu domaću vunu, pamučnu i vunenu trikotažu, čarape, te tekstilnu konfekciju.

ZASTUPNIŠTVO: BEOGRAD, Skadarska ul. br. 10, telefon 23-510

PREDSTAVNIŠTVO: RIJEKA, Ulica Narodnog Ustanka br. 7, telefon 28-86 — Buenos Aires, Montevideo, Rangoon, Khartoum, Alexandria itd.

Bilanca italijanskega gospodarstva leta 1960 ugodna

Povečanje narodnega dohodka - Manj ugodna trgovinska bilanca

Podatki o gospodarskem razvoju v Italiji, kakor jih je pred časom navedel pred poslansko zbornico minister za bilanco G. Pella, potrjujejo, da je bilo leto 1960 za Italijo ugodno, in sicer toliko bolj, ker je sledilo drugemu ugodnemu letu, letu 1959. Narodni bruto dohodek se je v letu 1960 dvignil za 8,8% v primerjavi z dohodkom v letu 1959. Upoštevati je sicer treba, ali se je kupna moč plač in med obratovanja na predlanski ravni, ali je morda še nadaljevala svoj pot navzdol. V resnici so se cene v letih 1959 in 1960 povišale za približno 20%, tako da je narodni dohodek povečal dejansko le za 6,8%.

UGODNA KONJUNKTURA ZE OD LETA 1959

Italijanski narod je lansko leto imel na razpolago za potrošnjo 9% več blaga kakor v prejšnjem letu. Tudi v 1959 se je razpoložljivost blaga dvignila, v primerjavi z letom 1958, in sicer za 5,6%, tako da tudi ta in deks potrjuje izredno ugodno konjunkturo v italijanskem gospodarstvu.

V letu 1960 se je nadaljevala in stopnjevala konjunktura, ki se je začela v drugi polovici 1959. Poleg tega je treba poudariti, da je povpraševanje na notranjem trgu bodisi po blagu za široko potrošnjo kakor tudi po trajnejši vrstah blaga vse leto 1960 spodbujalo obratovanje industrijskih središč. Industriji so si ustvarili velike rezerve plačilnih sredstev in so (deloma tudi iz previdnosti za prihajajoča leta) povečali investicije v nove obrate ter v popravila starih obratov. Te vrste investicij so se v letu 1960 dvignile za 14,4% v primerjavi z letom 1959, in sicer so bila deležna največjih investicij področja prevoza, industrije in kmetijstva.

GRADBENA DEJAVNOST POPUŠČA

Samo področje stanovanjske gradnje je v letu 1960 nazadovalo. V sami industriji je proizvodnja močno nazadovala.

Glas iz občinstva

Eden izmed tolilikh...

Čudno naključje! Iz avtobusa na poti proti Ljubljani smo med Sezano in Senožečami ugledali kamion, pravzaprav hladilno cisterno, zarito v hišo ob cesti. Nekaj sopotnik me je po nemško začel izpraševati, ali vem, zakaj je prišlo do nesreče. Kakor vselej, je beseda dala besedo. Prišlo je na dan, da ni Nemeč, temveč Italijan iz Turina; ni Italijan ne, tržaški Slovenec, upokojeni železniški strojevodja, ki ga je Mussolini, kakor toliko drugih železničarjev leta 1926, premestil v Turin. Poročil se je s Furlanko in v Turinu skoraj popolnoma pozabil svoj materin jezik, ki ga danes samo še razume, a ne govori. Pelje se na pogreb v Ljubno v Savinjski dolini, kjer mu je umrl oče pri 89. letu. Tam se bo zdaj srečal s svojimi brati, ki so seveda ostali Slovenci. Oče se je namreč kmalu po prihodu Italijanov v Trst vrnil z ostalo družino na Stajersko. Na poti se je sin, s katerim sem potoval, navduševal ob spominu na stare čase, ko ni manjkalo srnjakov v gozdovih okoli Planine in tudi ne velikih rib v Unču, ki se na drugi strani zopet prikazuje na dan kot Ljubljanski. V Trstu je študiral na nemških šolah, nemška je bila tudi šola za strojnike v Pulju. Ne misli, da bi se še kdaj vrnil v Trst; v Turinu ima že odrasle sinove, ki so bili za časa Mussolinija premeščeni s Primorskoga v notranjost Italije. Še danes ne more pozabiti, kako hudo mu je bilo, ko ga je fašistična oblast preselila iz Trsta.

Ko sva se v Ljubljani razšla, sem si mislil: Usoda enega izmed tisočev in tisočev Slovencev, ki so utonili v tujem morju...

L. F.

AGRARIA

PRODAJA:

- krmila za živino
- semena
- piščeta
- kmetijske stroje

OPČINE - Telefon 21-321

se je preselila v nove prostore, in sicer v NARODNO ULICO 53

MOBILI MADALOSSO

Trst - Trieste, ul. XXX Ottobre
vegal ul. Torrelbianca, tel. 35-740

blazine
permallex

Pohištva - dnevne sobe - oprema
za urade - vozički - posteljice

RAZSTAVE: UL. VALDERIVO, 28 - UL. F. FILZI, 7

GORIŠKA s svojim blagim podnebjem VAS VABI

Izkoristite nizke PREDSEZONSKE CENE v mesecu maju in juniju.

Cesta čez Vršč (1611 m) bo odprta v mesecu maju, na sedlo Mangrta (2072 m) v juniju

Avtopromet Gorica vzdržuje z udobnimi avtobusi vsakodnevne zveze LJUBLJANA - BOVEC čez Tolmin, LJUBLJANA - NOVA GORICA čez Ajdovščino, BOVEC - PIRAN čez Novo Gorico in Portorož, od 15. junija BOVEC - BLEJ čez Vršč.

V hotelu »KRN« (Tolmin) je cena penziona din 1.040.—

Informacije pri Turističnih društvih v Bovcu, Kobariču, Tolminu, Mostu na Soči, Idriji, Kanalu, Novi Gorici, Ajdovščini in Vipavi.

ra. Proizvodnja reprodukcijskega materiala je narasla v primerjavi s prejšnjim letom za 20%. Vseled tega je bilo na razpolago več novih delovnih mest. Računamo, da je našlo zaposlitev 395.000 delavcev, in sicer na vseh gospodarskih področjih, razen pri kmetijstvu. *Odhajanje delavcev z dežele v mesta* se še nadaljuje in zadnje cenitve govori, da je lani dokončno zapustilo kmetijstvo 24.000 delavcev.

V lanskem letu so se močno povečale tudi zaloge blaga v državi. Vrednost zalog, ki je znašala konec 1959, leta 1960 dvignila na 318 milijard. Ta skok je najvišji v zadnjih desetih letih.

Zasebna potrošnja se je povečala za 6,4%; takšnega povečanja niso zabeležili že od leta 1953; v letu 1959 je potrošnja napredovala v primerjavi z letom 1958 za 5%, tako da je v dveh letih ta napredek znašal čez 11%. Če upoštevamo naravni prirastek prebivalstva, je potrošnja blaga na osebo v zadnjih dveh letih napredovala za okoli 10%.

POS LABSANJE TRGOVINSKE BILANCE

Vzporedno s proizvodnjo se je dvignil izvoz v letu 1960 za 21% v primerjavi z letom 1959. Tudi uvoz je napredoval, in sicer za 45%. Zaradi tega se je stanje trgovinske bilance precej poslabšalo; primanjkljaj je dosegel 385 milijard lir.

Vrednost nevidnih postavk v plačilni bilanci (gospodarska pomoč, zasluge ladjevja, pošiljke izseljenih Italijanov, itd.) je krila ta primanj-

ITALIJANI POPIJEJO VEČ PIVA

V zadnjem času se potrošnja piva večja iz leta v leto. Po dogovoru pivovarom o skupnem nastopu pri propagandi za povečanje potrošnje piva, so zabeležili znaten napredek v prodaji. V državne blagajne so pivovarom lanko leto vplačala 11 milijard 700 milijonov lir davkov (1 milijard 500 milijonov več kakor v letu 1959).

LETOS SLABSA KONJUNKTURA

Gospodarski izvedenci so mnenja, da ne smemo pričakovati tako ugodne konjunkturo, kakršna je bila lanska. Po vsej verjetnosti se bo med letom skrčil izvoz in za industrijo bo nastalo vprašanje, kam z visoko proizvodnjo. To bo verjetno dovedlo do pospeška in potrošnji na obeh področjih, zasebnem in javnem. *Glede kmetijstva*, ki mu lanko leto ni bilo naklonjeno, je še prezgodaj, da bi lahko predvidevali, kakšen bo letošnji razvoj. Industrija proizvaja še zadovoljivo in v nekaterih podjetjih govori o še višji konjunkturi kakor v lanskem letu.

NEKATERI DAVKI ODPRAVLJENI

Finančni minister je sklenil odpraviti nekatere davke, ki so doslej spravljali v državne blagajne premalo denarja. Med ostalimi odpravljenimi davki naj navedemo davek za dodatki ali spremembo imena in davek na potni list za čezoceanske države.

BRZE PROGE IZ TRSTA

Potniki, ki se vkrcajo ali izkrcajo na ladjo v Benetkah, doplačajo 2,50 ameriškega dolarja kot vkrcno oziroma izkrcno pristojbino, sicer stane vožnja: iz Benetk do Kotora 13 dolarjev (1 razred) ali 9,05 dolarja (turistični razred), do Dubrovnika 11,85 (8,30), do Splita 9,50 (6,75), do Sibenika 9 (6,45), do Zadra 8,15 (5,85) in do Reke 6,50 (4,70) dolarja na osebo.

VOZNE CENE V DOLARJIH

Potniki, ki se vkrcajo ali izkrcajo na ladjo v Benetkah, doplačajo 2,50 ameriškega dolarja kot vkrcno oziroma izkrcno pristojbino, sicer stane vožnja: iz Benetk do Kotora 13 dolarjev (1 razred) ali 9,05 dolarja (turistični razred), do Dubrovnika 11,85 (8,30), do Splita 9,50 (6,75), do Sibenika 9 (6,45), do Zadra 8,15 (5,85) in do Reke 6,50 (4,70) dolarja na osebo.

Židje v Trstu

Stefania Vaselli je napisala za časopis »Concretezza«, ki ga izdaja minister Andreotti, daljšo razpravo o Židih v Italiji. Iz nje povzemamo nekaj zanimivih podatkov, še posebno, kolikor se nanašajo na Žide v Trstu.

Leta 1920 je bilo v Italiji okoli 38.000 Židov, leta 1930 47.825 in leta 1938 okoli 56.000; število Židov v lanskem letu cenimo na 37.000.

Leta 1926 je bilo v Trstu okoli 2.500 odst. vsega prebivalstva židovskega. Od tega je bilo 40% zaposlenih v trgovini, 22% kot uradniki in 41 je bilo zdravnikov. V bankah je bilo 61 ravnateljev in bančnih prokuristov, 39 trgovskih potnikov, 29 odvetočnikov, 27 posestnikov, 25 industrijev, 23 inženirjev, 17 raznih agentov, 17 starinarjev, 14 bančnikov in 2 generala. Med odvetočniki je bilo 16% Židov in med zdravniki 14 odst. Leta 1930 je 47.825 Židov v Italiji opravljalo naslednje poklice: kmetijstvo 327, industrija 2.695, trgovina 15.006, obrt 731, delavci 2.460, težki delavci 814, vojska 87, častnikov 246, uradniki 11.043, razni prosti poklici in duhovniki 4.724, posestniki 1.134, neznan poklic 7.558.

LEPI DOHODKI ITALIJSKE TELEVIZIJE

Italijanska televizija bo pričela 4. novembra z drugim programom. To izjavo je dal na tiskovni konferenci v Rimu upravnik podjetja RAI-TV, inž. Rodino. Ob tej priložnosti je inž. Rodino dejal, da namerava njegovo podjetje investirati v razdobju 1959-64 55 milijard lir. Poslovno leto 1960 se je za RAI-TV zaključilo zadovoljivo. Dohodki so znašali 54.476 milijonov lir (7000 milijonov več kakor v letu 1959), izdatki pa so znašali 47.007 milijonov lir ali 7.000 milijonov več kakor leta 1959.

NEKATERI DAVKI ODPRAVLJENI

Finančni minister je sklenil odpraviti nekatere davke, ki so doslej spravljali v državne blagajne premalo denarja. Med ostalimi odpravljenimi davki naj navedemo davek za dodatki ali spremembo imena in davek na potni list za čezoceanske države.

BRZE PROGE IZ TRSTA

Potniki, ki se vkrcajo ali izkrcajo na ladjo v Benetkah, doplačajo 2,50 ameriškega dolarja kot vkrcno oziroma izkrcno pristojbino, sicer stane vožnja: iz Benetk do Kotora 13 dolarjev (1 razred) ali 9,05 dolarja (turistični razred), do Dubrovnika 11,85 (8,30), do Splita 9,50 (6,75), do Sibenika 9 (6,45), do Zadra 8,15 (5,85) in do Reke 6,50 (4,70) dolarja na osebo.

VOZNE CENE V DOLARJIH

Potniki, ki se vkrcajo ali izkrcajo na ladjo v Benetkah, doplačajo 2,50 ameriškega dolarja kot vkrcno oziroma izkrcno pristojbino, sicer stane vožnja: iz Benetk do Kotora 13 dolarjev (1 razred) ali 9,05 dolarja (turistični razred), do Dubrovnika 11,85 (8,30), do Splita 9,50 (6,75), do Sibenika 9 (6,45), do Zadra 8,15 (5,85) in do Reke 6,50 (4,70) dolarja na osebo.

Židje v Trstu

Stefania Vaselli je napisala za časopis »Concretezza«, ki ga izdaja minister Andreotti, daljšo razpravo o Židih v Italiji. Iz nje povzemamo nekaj zanimivih podatkov, še posebno, kolikor se nanašajo na Žide v Trstu.

Leta 1920 je bilo v Italiji okoli 38.000 Židov, leta 1930 47.825 in leta 1938 okoli 56.000; število Židov v lanskem letu cenimo na 37.000.

Leta 1926 je bilo v Trstu okoli 2.500 odst. vsega prebivalstva židovskega. Od tega je bilo 40% zaposlenih v trgovini, 22% kot uradniki in 41 je bilo zdravnikov. V bankah je bilo 61 ravnateljev in bančnih prokuristov, 39 trgovskih potnikov, 29 odvetočnikov, 27 posestnikov, 25 industrijev, 23 inženirjev, 17 raznih agentov, 17 starinarjev, 14 bančnikov in 2 generala. Med odvetočniki je bilo 16% Židov in med zdravniki 14 odst. Leta 1930 je 47.825 Židov v Italiji opravljalo naslednje poklice: kmetijstvo 327, industrija 2.695, trgovina 15.006, obrt 731, delavci 2.460, težki delavci 814, vojska 87, častnikov 246, uradniki 11.043, razni prosti poklici in duhovniki 4.724, posestniki 1.134, neznan poklic 7.558.

LEPI DOHODKI ITALIJSKE TELEVIZIJE

Italijanska televizija bo pričela 4. novembra z drugim programom. To izjavo je dal na tiskovni konferenci v Rimu upravnik podjetja RAI-TV, inž. Rodino. Ob tej priložnosti je inž. Rodino dejal, da namerava njegovo podjetje investirati v razdobju 1959-64 55 milijard lir. Poslovno leto 1960 se je za RAI-TV zaključilo zadovoljivo. Dohodki so znašali 54.476 milijonov lir (7000 milijonov več kakor v letu 1959), izdatki pa so znašali 47.007 milijonov lir ali 7.000 milijonov več kakor leta 1959.

NEKATERI DAVKI ODPRAVLJENI

Finančni minister je sklenil odpraviti nekatere davke, ki so doslej spravljali v državne blagajne premalo denarja. Med ostalimi odpravljenimi davki naj navedemo davek za dodatki ali spremembo imena in davek na potni list za čezoceanske države.

BRZE PROGE IZ TRSTA

Potniki, ki se vkrcajo ali izkrcajo na ladjo v Benetkah, doplačajo 2,50 ameriškega dolarja kot vkrcno oziroma izkrcno pristojbino, sicer stane vožnja: iz Benetk do Kotora 13 dolarjev (1 razred) ali 9,05 dolarja (turistični razred), do Dubrovnika 11,85 (8,30), do Splita 9,50 (6,75), do Sibenika 9 (6,45), do Zadra 8,15 (5,85) in do Reke 6,50 (4,70) dolarja na osebo.

VOZNE CENE V DOLARJIH

Potniki, ki se vkrcajo ali izkrcajo na ladjo v Benetkah, doplačajo 2,50 ameriškega dolarja kot vkrcno oziroma izkrcno pristojbino, sicer stane vožnja: iz Benetk do Kotora 13 dolarjev (1 razred) ali 9,05 dolarja (turistični razred), do Dubrovnika 11,85 (8,30), do Splita 9,50 (6,75), do Sibenika 9 (6,45), do Zadra 8,15 (5,85) in do Reke 6,50 (4,70) dolarja na osebo.

Židje v Trstu

Stefania Vaselli je napisala za časopis »Concretezza«, ki ga izdaja minister Andreotti, daljšo razpravo o Židih v Italiji. Iz nje povzemamo nekaj zanimivih podatkov, še posebno, kolikor se nanašajo na Žide v Trstu.

Leta 1920 je bilo v Italiji okoli 38.000 Židov, leta 1930 47.825 in leta 1938 okoli 56.000; število Židov v lanskem letu cenimo na 37.000.

Leta 1926 je bilo v Trstu okoli 2.500 odst. vsega prebivalstva židovskega. Od tega je bilo 40% zaposlenih v trgovini, 22% kot uradniki in 41 je bilo zdravnikov. V bankah je bilo 61 ravnateljev in bančnih prokuristov, 39 trgovskih potnikov, 29 odvetočnikov, 27 posestnikov, 25 industrijev, 23 inženirjev, 17 raznih agentov, 17 starinarjev, 14 bančnikov in 2 generala. Med odvetočniki je bilo 16% Židov in med zdravniki 14 odst. Leta 1930 je 47.825 Židov v Italiji opravljalo naslednje poklice: kmetijstvo 327, industrija 2.695, trgovina 15.006, obrt 731, delavci 2.460, težki delavci 814, vojska 87, častnikov 246, uradniki 11.043, razni prosti poklici in duhovniki 4.724, posestniki 1.134, neznan poklic 7.558.

LEPI DOHODKI ITALIJSKE TELEVIZIJE

Italijanska televizija bo pričela 4. novembra z drugim programom. To izjavo je dal na tiskovni konferenci v Rimu upravnik podjetja RAI-TV, inž. Rodino. Ob tej priložnosti je inž. Rodino dejal, da namerava njegovo podjetje investirati v razdobju 1959-64 55 milijard lir. Poslovno leto 1960 se je za RAI-TV zaključilo zadovoljivo. Dohodki so znašali 54.476 milijonov lir (7000 milijonov več kakor v letu 1959), izdatki pa so znašali 47.007 milijonov lir ali 7.000 milijonov več kakor leta 1959.

NEKATERI DAVKI ODPRAVLJENI

Finančni minister je sklenil odpraviti nekatere davke, ki so doslej spravljali v državne blagajne premalo denarja. Med ostalimi odpravljenimi davki naj navedemo davek za dodatki ali spremembo imena in davek na potni list za čezoceanske države.

BRZE PROGE IZ TRSTA

Potniki, ki se vkrcajo ali izkrcajo na ladjo v Benetkah, doplačajo 2,50 ameriškega dolarja kot vkrcno oziroma izkrcno pristojbino, sicer stane vožnja: iz Benetk do Kotora 13 dolarjev (1 razred) ali 9,05 dolarja (turistični razred), do Dubrovnika 11,85 (8,30), do Splita 9,50 (6,75), do Sibenika 9 (6,45), do Zadra 8,15 (5,85) in do Reke 6,50 (4,70) dolarja na osebo.

VOZNE CENE V DOLARJIH

Potniki, ki se vkrcajo ali izkrcajo na ladjo v Benetkah, doplačajo 2,50 ameriškega dolarja kot vkrcno oziroma izkrcno pristojbino, sicer stane vožnja: iz Benetk do Kotora 13 dolarjev (1 razred) ali 9,05 dolarja (turistični razred), do Dubrovnika 11,85 (8,30), do Splita 9,50 (6,75), do Sibenika 9 (6,45), do Zadra 8,15 (5,85) in do Reke 6,50 (4,70) dolarja na osebo.

Židje v Trstu

Stefania Vaselli je napisala za časopis »Concretezza«, ki ga izdaja minister Andreotti, daljšo razpravo o Židih v Italiji. Iz nje povzemamo nekaj zanimivih podatkov, še posebno, kolikor se nanašajo na Žide v Trstu.

Leta 1920 je bilo v Italiji okoli 38.000 Židov, leta 1930 47.825 in leta 1938 okoli 56.000; število Židov v lanskem letu cenimo na 37.000.

Leta 1926 je bilo v Trstu okoli 2.500 odst. vsega prebivalstva židovskega. Od tega je bilo 40% zaposlenih v trgovini, 22% kot uradniki in 41 je bilo zdravnikov. V bankah je bilo 61 ravnateljev in bančnih prokuristov, 39 trgovskih potnikov, 29 odvetočnikov, 27 posestnikov, 25 industrijev, 23 inženirjev, 17 raznih agentov, 17 starinarjev, 14 bančnikov in 2 generala. Med odvetočniki je bilo 16% Židov in med zdravniki 14 odst. Leta 1930 je 47.825 Židov v Italiji opravljalo naslednje poklice: kmetijstvo 327, industrija 2.695, trgovina 15.006, obrt 731, delavci 2.460, težki delavci 814, vojska 87, častnikov 246, uradniki 11.043, razni prosti poklici in duhovniki 4.724, posestniki 1.134, neznan poklic 7.558.

LEPI DOHODKI ITALIJSKE TELEVIZIJE

Italijanska televizija bo pričela 4. novembra z drugim programom. To izjavo je dal na tiskovni konferenci v Rimu upravnik podjetja RAI-TV, inž. Rodino. Ob tej priložnosti je inž. Rodino dejal, da namerava njegovo podjetje investirati v razdobju 1959-64 55 milijard lir. Poslovno leto 1960 se je za RAI-TV zaključilo zadovoljivo. Dohodki so znašali 54.476 milijonov lir (7000 milijonov več kakor v letu 1959), izdatki pa so znašali 47.007 milijonov lir ali 7.000 milijonov več kakor leta 1959.

NEKATERI DAVKI ODPRAVLJENI

Finančni minister je sklenil odpraviti nekatere davke, ki so doslej spravljali v državne blagajne premalo denarja. Med ostalimi odpravljenimi davki naj navedemo davek za dodatki ali spremembo imena in davek na potni list za čezoceanske države.

BRZE PROGE IZ TRSTA

Potniki, ki se vkrcajo ali izkrcajo na ladjo v Benetkah, doplačajo 2,50 ameriškega dolarja kot vkrcno oziroma izkrcno pristojbino, sicer stane vožnja: iz Benetk do Kotora 13 dolarjev (1 razred) ali 9,05 dolarja (turistični razred), do Dubrovnika 11,85 (8,30), do Splita 9,50 (6,75), do Sibenika 9 (6,45), do Zadra 8,15 (5,85) in do Reke 6,50 (4,70) dolarja na osebo.

VOZNE CENE V DOLARJIH

Potniki, ki se vkrcajo ali izkrcajo na ladjo v Benetkah, doplačajo 2,50 ameriškega dolarja kot vkrcno oziroma izkrcno pristojbino, sicer stane vožnja: iz Benetk do Kotora 13 dolarjev (1 razred) ali 9,05 dolarja (turistični razred), do Dubrovnika 11,85 (8,30), do Splita 9,50 (6,75), do Sibenika 9 (6,45), do Zadra 8,15 (5,85) in do Reke 6,50 (4,70) dolarja na osebo.

Židje v Trstu

Stefania Vaselli je napisala za časopis »Concretezza«, ki ga izdaja minister Andreotti, daljšo razpravo o Židih v Italiji. Iz nje povzemamo nekaj zanimivih podatkov, še posebno, kolikor se nanašajo na Žide v Trstu.

Leta 1920 je bilo v Italiji okoli 38.000 Židov, leta 1930 47.825 in leta 1938 okoli 56.000; število Židov v lanskem letu cenimo na 37.000.

Leta 1926 je bilo v Trstu okoli 2.500 odst. vsega prebivalstva židovskega. Od tega je bilo 40% zaposlenih v trgovini, 22% kot uradniki in 41 je bilo zdravnikov. V bankah je bilo 61 ravnateljev in bančnih prokuristov, 39 trgovskih potnikov, 29 odvetočnikov, 27 posestnikov, 25 industrijev, 23 inženirjev, 17 raznih agentov, 17 starinarjev, 14 bančnikov in 2 generala. Med odvetočniki je bilo 16% Židov in med zdravniki 14 odst. Leta 1930 je 47.825 Židov v Italiji opravljalo naslednje poklice: kmetijstvo 327, industrija 2.695, trgovina 15.006, obrt 731, delavci 2.460, težki delavci 814, vojska 87, častnikov 246, uradniki 11.043, razni prosti poklici in duhovniki 4.724, posestniki 1.134, neznan poklic 7.558.

LEPI DOHODKI ITALIJSKE TELEVIZIJE

Italijanska televizija bo pričela 4. novembra z drugim programom. To izjavo je dal na tiskovni konferenci v Rimu upravnik podjetja RAI-TV, inž. Rodino. Ob tej priložnosti je inž. Rodino dejal, da namerava njegovo podjetje investirati v razdobju 1959-64 55 milijard lir. Poslovno leto 1960 se je za RAI-TV zaključilo zadovoljivo. Dohodki so znašali 54.476 milijonov lir (7000 milijonov več kakor v letu 1959), izdatki pa so znašali 47.007 milijonov lir ali 7.000 milijonov več kakor leta 1959.

NEKATERI DAVKI ODPRAVLJENI

Finančni minister je sklenil odpraviti nekatere davke, ki so doslej spravljali v državne blagajne premalo denarja. Med ostalimi odpravljenimi davki naj navedemo davek za dodatki ali spremembo imena in davek na potni list za čezoceanske države.

Kje bo kruha za toliko Alžircev?

Danes živi v Alžiriji okoli 10 milijonov prebivalcev. Na 295.000 kv. km površine, kolikor obsega obljudena Alžirija, bi to pravzaprav ne bilo mnogo. Toda veliki predeli Alžirije so skoraj popolnoma zapušteni in nerodovitni. Za novo alžirsko vlado, ki bo prevzela oblast iz rok francoske uprave, bo zelo težko vprašanje, kje najti za pozitivne za prebivalstvo, ki se poleg tega vsako leto pomnoži za 2%. (V nekaterih deželah se prebivalstvo množi še hitreje, ponekod tudi za 3,5%). Do leta 1970 se bo alžirsko prebivalstvo pomnožilo na 12,5 milijona prebivalcev. Računajo, da bo v 25 letih prebivalstvo naraslo že na 17 do 18 milijonov ljudi.

Zanimivo je, da živijo Alžirci predvsem ob obali. V obalnem pasu do 100 km globine živijo približno 4 petine vsega prebivalstva. Tu je gostota prebivalstva zelo velika in doseže 100 prebivalcev na kv. km, to je za ¼ več kakor v Franciji. Na planotah in v puščavah živi okoli 2 milijona prebivalcev na površini 200.000 kv. km. V teh predelih znaša gostota povprečno 10 prebivalcev na kv. km.

Zaradi zboljšanja zdravstvenih razmer se tudi v Alžiriji umrljivost manjša. Povprečna starost se v desetih letih poviša za 3-4 leta. Leta 1970 bo znašala okoli 50 let, leta 1980 53 ali 54 let, bo proti koncu stoletja dosegla že 60 let.

Moškega prebivalstva je danes v Alžiriji 4.730.000, in sicer 4.200.000 domačinov in 530.000 Evropejcev; moških od 15. do 65. leta je 2.800.000, in sicer 2 milijona 460.000 domačinov in 340.000 Evropejcev. Izven kmetijstva je v Alžiriji zaposlenih okoli 450.000 domačinov, v kmetijstvu dela 1.600.000 do 1.700.000 ljudi, v raznih drugih pokli-

ITALIJANI POPIJEJO VEČ PIVA

V zadnjem času se potrošnja piva večja iz leta v leto. Po dogovoru pivovarom o skupnem nastopu pri propagandi za povečanje potrošnje piva, so zabeležili znaten napredek v prodaji. V državne blagajne so pivovarom lanko leto vplačala 11 milijard 700 milijonov lir davkov (1 milijard 500 milijonov več kakor v letu 1959).

NEKATERI DAVKI ODPRAVLJENI

Finančni minister je sklenil odpraviti nekatere davke, ki so doslej spravljali v državne blagajne premalo denarja. Med ostalimi odpravljenimi davki naj navedemo davek za dodatki ali spremembo imena in davek na potni list za čezoceanske države.

BRZE PROGE IZ TRSTA

Potniki, ki se vkrcajo ali izkrcajo na ladjo v Benetkah, doplačajo 2,50 ameriškega dolarja kot vkrcno oziroma izkrcno pristojbino, sicer stane vožnja: iz Benetk do Kotora 13 dolarjev (1 razred) ali 9,05 dolarja (turistični razred), do Dubrovnika 11,85 (8,30), do Splita 9,50 (6,75), do Sibenika 9 (6,45), do Zadra 8,15 (5,85) in do Reke 6,50 (4,70) dolarja na osebo.

VOZNE CENE V DOLARJIH

Potniki, ki se vkrcajo ali izkrcajo na ladjo v Benetkah, doplačajo 2,50 ameriškega dolarja kot vkrcno oziroma izkrcno pristojbino, sicer stane vožnja: iz Benetk do Kotora 13 dolarjev (1 razred) ali 9,05 dolarja (turistični razred), do Dubrovnika 11,85 (8,30), do Splita 9,50 (6,75), do Sibenika 9 (6,45), do Zadra 8,15 (5,85) in do Reke 6,50 (4,70) dolarja na osebo.

Židje v Trstu

Stefania Vaselli je napisala za časopis »Concretezza«, ki ga izdaja minister Andreotti, daljšo razpravo o Židih v Italiji. Iz nje povzemamo nekaj zanimivih podatkov, še posebno, kolikor se nanašajo na Žide v Trstu.

Leta 1920 je bilo v Italiji okoli 38.000 Židov, leta 1930 47.825 in leta 1938 okoli 56.000; število Židov v lanskem letu cenimo na 37.000.

Leta 1926 je bilo v Trstu okoli 2.500 odst. vsega prebivalstva židovskega. Od tega je bilo 40% zaposlenih v trgovini, 22% kot uradniki in 41 je bilo zdravnikov. V bankah je bilo 61 ravnateljev in bančnih prokuristov, 39 trgovskih potnikov, 29 odvetočnikov, 27 posestnikov, 25 industrijev, 23 inženirjev, 17 raznih agentov, 17 starinarjev, 14 bančnikov in 2 generala. Med odvetočniki je bilo 16% Židov in med zdravniki 14 odst. Leta 1930 je 47.825 Židov v Italiji opravljalo naslednje poklice: kmetijstvo 327, industrija 2.695, trgovina 15.006, obrt 731, delavci 2.460, težki delavci 814, vojska 87, častnikov 246, uradniki 11.043, razni prosti poklici in duhovniki 4.724, posestniki 1.134, neznan poklic 7.558.

LEPI DOHODKI ITALIJSKE TELEVIZIJE

Italijanska televizija bo pričela 4. novembra z drugim programom. To izjavo je dal na tiskovni konferenci v Rimu upravnik podjetja RAI-TV, inž. Rodino. Ob tej priložnosti je inž. Rodino dejal, da namerava njegovo podjetje investirati v razdobju 1959-64 55 milijard lir. Poslovno leto 1960 se je za RAI-TV zaključilo zadovoljivo. Dohodki so znašali 54.476 milijonov lir (7000 milijonov več kakor v letu 1959), izdatki pa so znašali 47.007 milijonov lir ali 7.000 milijonov več kakor leta 1959.

NEKATERI DAVKI ODPRAVLJENI

Finančni minister je sklenil odpraviti nekatere davke, ki so doslej spravljali v

KVARNERSKA

RIJEKA

VRŠI HITRO IN SOLIDNO POMORSKE PREVOZE VELIKE OBALNE PLOVBE. VZDRŽUJE REDNE PROJE: JADRAN - MEHIŠKI ZALIV ENKRAT NA MESEC, JADRAN - IZRAEL VSAKIH 15 DNI.

Tel. »KVARNERPLOV« - Rijeka
Telefoni: Centrala 51-47, 51-48
Generalni direktor 22-23
Direktor komercijalnega oddelka 51-49
Direktor pogonskega oddelka 20-37
Telex: 02-510

PLOVIDBA

Vsem rojakom širom sveta čestitamo k prazniku 1. maja

DURO ĐAKOVIĆ

INDUSTRIJA LOKOMOTIVA

PROJEKTIRAMO, IZRADJUJEMO I MONTIRAMO:

LOKOMOTIVE: industrijske, rudarske, manevarske, teretne i putničke za sve kolosijeke, parne, diesel-električne, električne, industrijske električne, akumulatorske kao i lokomotive bez vatre;

VAGONE za sve vrste kolosijeka: teretne, putničke, cisterne i specialne za razne svrhe;

MOTORNE VLAKOVE svih vrsta i za sve kolosijeke;

TRAMVAJSKA MOTORNA KOLA I PRIKOLICE;

KOTLOVSKA POSTROJENJA za termoelektrane i toplane, za opskrbu industrijskih područja i kombinata strujom, parom i vrućom vodom, od malog pa do najvećeg instaliranog učinka s kompletnim mehaničkim i automatskim pogonskim uređajima u modernoj i ekonomičnoj izvedbi;

KOMPLETNA INDUSTRIJSKA POSTROJENJA kao tvornice šećera i cementa;

UREDJAJI I INDUSTRIJSKA OPREMA za prehrambenu, kemijsku, građevinsku i ostale industrije;

DIZALICE normalnih i specialnih tipova, te ČELIČNE MOSTOVE I KONSTRUKCIJE.

SLAVONSKI BROD

AVTOTURISTIČNO PODJETJE

»Slavnik« Koper

Najhitrije, najudobnije in najbolj varno potujete z ozvočenimi in s klimatskimi napravami opremljenimi

»SLAVNIK«-ovimi

najmodernejšimi avtopulmani »MERCEDES«
Redne in izredne vožnje doma in v inozemstvu.

Mednarodne proge:

PORTOROŽ — GRAZ
PORTOROŽ — KLAGENFURT — VILLACH
PORTOROŽ — VENEZIA
PIRAN — KOPER — TRST
SEŽANA — TRST, itd.

- TOVORNI PROMET — doma in v inozemstvu.
- TURISTIČNA SLUŽBA — domači in inozemski turizem, menjalnice, vize, rezervacije in prodaja avtobusnih, železniških, ladijskih in avionskih vozovnic — posredujemo vse turistične usluge ter recepcijo privatnih sob.
- LASTNE REMONTNE DELAVNICE — generalna popravila vseh motornih vozil.
- SERVIS: DKW, VW, OM.

Uprava Koper:

Telefon: direktor 282 promet 165
tajništvo 77 komerciala 276

Poslovalnice:

Portorož, tel. 61-60
Piran, tel. 51-57
Koper (avtobusna postaja), tel. 64
Ljubljana (osebni promet) tel. 32-025, 32-317.
Ljubljana (tovorni promet) tel. 21-375
Zagreb, tel. 39-558
Rijeka, tel. 23-97

adriainpex

V. Geppa, 9 - Tel. 38-770, 29-135

EXPORT — IMPORT

Raznovrstne kompenzacije

C. G. R.
COMMERCIO GENERALE E RAPPRESENTANZE
d. z o. z.
IMPORT TRST - TRIESTE EXPORT
TELEF.: 37-940, 28-352 VIA DELLA GEPPA, N. 9
TELEGR.: CIGIERRE C. P. 185

Andrej Bolko

mr. ph.

Farmaceutski proizvodi in kemikalije

TRST - Ulica Torrebianca št. 21/III

IMPORT-EXPORT Telefon 31-315

Mesopromet

KOPER — Telefon: 92

PODJETJE NUDI VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM V VSEH SVOJIH POSLOVALNICAH VSAK DAN SVEŽE MESO IN PRVOVRSTNE MESNE IZDELKE.

Čestitamo vsem delovnim kolektivom ob prazniku 1. MAJA

VELETRGOVSKO PODJETJE

trigocenter

(Prej »SLAVICA«)

KOPER

trguje še nadalje z vsem industrijskim blagom na veliko. Cenjenim odjemalcem in dobaviteljem se priporoča za naklonjenost.

Obenem čestita k prazniku dela 1. MAJU

ELEKTRO

s svojimi obrati v Kopr, Izoli in Piranu čestita vsem svojim potrošnikom za praznik 1. MAJA

KOPER

LESNA INDUSTRIJA

Jelovica

SKOFJA LOKA

PROIZVAJAMO:

montažne hiše, vrata, okna, furnir, vezane in panel plošče, gradbene plošče »Jugolit«.

TRGOVSKO PODJETJE Z LESOM, KURIVOM IN GRADBENIM MATERIALOM

»Bar«

KOPER - Tel. 96

ZALOGA VSEH VRST LESA,

PREMOGA,

DRV ZA KURJAVO

IN GRADBENEGA MATERIALA

TEKSTILNA TOVARNA

Motvoz in platno

GROSUPLJE

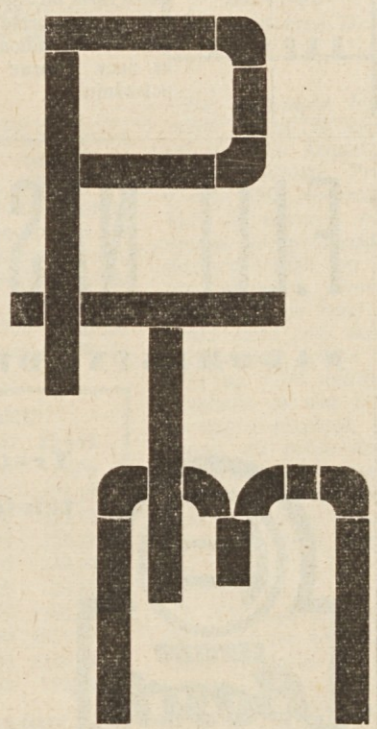
Telefon št. 1 in 41

Brzjav: Motvoz Grosuplje

Železniška postaja: Grosuplje

PREDILNICA

IN
TKANILNICA
MARIBOR

IZDELUJE:

bombažno, stanično in prejo iz sintetičnih vlaken v številkah od Nm 16 do Nm 60, surovo, barvano in melanžirano.

Bombažne, stanične in tkanine iz sintetične, karirane, progaste, enobarvne in surove.

GLAVNI ASORTIMAN JE SLEDEČ:

bombažne: kretoni, čefirji in popelini za moške srajce, kanafasi, flanele za pižame in športne srajce, plenice in surove tkanine.

stanične: modne tkanine za ženske obleke v najrazličnejših gladkih, progastih in karo desenih z efektno sukano prejo, vozličasto in prejo z acetatnimi vlakni.

sintetika: modne tkanine za ženske obleke in kostume.

Asortiman tkanin je pester in vsako sezono dopolnjen z novimi vzorci.

Vse stanične tkanine so oplemenitene z apreturo proti mečkanju. Naše tkanine so znane na domačem in inozemskem tržišču kot izredno kvalitetne, solidne in cenene.

INDUSTRIJA BOMBAŽNIH IZDELKOV

K R A N J

IZDELUJEMO:

blago za žimnice, šport flanelo, plenice itd., ter se priporočamo za nakup.

EXPORT - IMPORT

ZEMALJSKIH PLODOVA I NJIHOVIH PRERADJEVINA

ZAGREB — PRAŠKA 2/II
Telefon: 37-154/158, Telex: 02-110
Telegram: »Voće«, Zagreb

PREDSTAVNISTVA:

Split, Karlovac, Osijek, Rijeka, Nova Gorica, Beograd

IZVOZIMO: sviježe i suho voće i povrće, pulpe, sokove i druge preradjevine, duboko smrznuto voće, med, virganj i druge šumske plodove, grah, stočnu hranu i urodiu.
UVOZIMO: južno voće i ostale poljoprivredne proizvode.

»Rikard Benčić«

RIJEKA - Ul. Borisa Kidriča 28

Tvornica pumpi i brodske opreme

PROIZVODI:

- Pumpe za ubrizgavanje goriva
- napojne pumpe za gorivo
- Regulatore brzina
- Filter za gorivo
- Elemente pumpe za ubrizgavanje goriva
- Rasprskalice goriva
- Ventile pumpe za ubrizgavanje goriva
- Propelere za brodove
- Osovine uređaja
- Brodске mehaničke telegrafe
- Brodská okna i prozore
- Ručne stapne sisaljke za vodu i gorivo
- Ventile za vodu, paru i gorivo
- Zasune, pipece i ostalu armaturu.

Brzjavi: BENCIC — Telefoni: Direktor: 36-67
Kom. dir.: 20-58, Fin. dir.: 20-12; Nabavno: 36-68
Centrala: 36-23, 36-24, 36-25, i 36-26.

vestnik SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUZENJA

Pereča vprašanja na dnevnem redu

Na svoji zadnji seji (13. aprila) je odbor SGZ razpravljal o obnem zboru italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice, o pritožbah odseka obrtnikov proti nepravilnostim na volitvah, o imenovanju komisarija za bolniško blagajno trgovcev in zlasti o vprašanju turizma.

Odbor je naročil tajništvu, naj priporoči članom SGZ, ki so vključeni v zbornico, da pod okriljem zbornice sodelujejo pri reševanju vprašanj, ki zadevajo koristi tukajšnjega gospodarstva.

Predlogi za pospeševanje turizma

Iz spomenice, ki jo je Slovensko gospodarsko združenje naslovlilo sredi aprila na Trgovinsko zbornico in Trstu, navajamo zaradi pomanjkanja prostora samo bistvene misli. Vloga se skljuje na prvo vlogo iz meseca januarja, s katero je združenje naglasilo potrebo po novih pobudah za pospešitev tržaškega turizma. V tej zvezi opozarja tudi na razgovore med odposlanstvom tržaške trgovinske zbornice in trgovinsko zbornico Slovenije v Ljubljani. Največja pomanjkljivost tržaškega turizma je v nesorazmerju med številom prihodov tujih turistov in njihovimi nočitvami. Nočitve je mnogo premalo v primeri s številom prihodov. Trst je tako postal samo prehodno mesto za tuje turiste; to velja zlasti za jugoslovanske.

turiste bi bilo treba s primerno propagando zadržati v Trstu. Zato bi center za propagando moral nastopiti tudi na jugoslovanskih sejnih, kakor na primer na Spomladanskem mednarodnem velesojmu v Zagrebu.

Za okrepitev turizma v Trstu navaja spomenica pet razlogov. Zlasti je potrebno okrepiti zveze po kopnem in po morju, razviti propagando v središčih sosednje republike Jugoslavije ter na Tržaškem in Goriškem področju postrežiti jugoslovanskim turistom z ustreznimi propagandnim gradivom; potrebni so dogovori med turističnimi ustanovami za propagando v filmu, radiu in tisku. Sporazumom bi bilo treba ukiniti vizume ali vsaj doseči, da bi jih izdajali na mejah, kar velja na jugoslovanskih blokih za državljanje iz čezmorskih in nekaterih drugih držav. Združenje opozarja na svoje predloge, ki jih je navedlo že v svoji vlogi januarja tega leta:

Obmejni pas naj se razširi, tako da bi zajel Bled, Ljubljano, Gorski kotar in Delnice, na drugi strani pa Benetke, Gradec in Videm. Omogoči naj se povratek čez vse bloke; podaljša naj se bivanje v obmejnih pasih, poveča naj se ustrezen prenos lirske in dinarske valute ter dovoli večje število mesečnih prehodov.

Slovensko gospodarsko združenje poziva trgovinsko zbornico, naj da pobudo za sklicanje konference med tržaškimi in goriškimi in jugoslovanskimi ustanovami, ki bi lahko prispevale k rešitvi turističnih vprašanj.

KRONIKA

OB PRAZNIKU 1. MAJA

Koledarski 1. maj bo sicer šele v ponedeljek, toda narava ga praznuje le to nekašnih 14 dni poprej. Ze davno se je namreč odela v zelenje in cvetje, mnogo prej kakor navadno. Ne čudite se torej, da je tudi »Gospodarstvo« pohitelo in prvomajsko številko izdalo nekaj dni poprej. Vsem umskim in telesnim delavcem želimo, da bi srečno in ob lepem vremenu prebili praznik nekje sredi narave, daleč proč od dušičnih tovarn in zaprašenih pisarn ter se srečno vrnil domov. Da, v bodoče bo treba običajnim dodati še to, če se bodo cestne nesreče tako množile kakor v zadnjem času.

PROSLAVA VSTAJE PROTI FASIZMU

Proslava vstaje proti fasizmu je bila po vsej Italiji 25. aprila. V Dohodboju je Karolina Laković, ki je v osvobodilni borbi zgubila moža in dva sinova, odkrila spominsko ploščo na 42 padlim borcem. Zveza bivših italijanskih partizanov in vladne stranke (krišćanska demokracija, republikanci, liberalci in socialni demokrati) so ta dan izdali skupen proglas. Poleg spominske plošče na stavbi v ulici Ghega, kjer so zaradi eksplozije bili ubiti štirje nemški častniki ter so zato Nemci obesili 52 talcev, sta predstavnik Neodvisne socialistične zveze in bivših partizanov položila vence.

PROSLAVA OBLETNICE USTANOVITVE O. F. SLOVENSKE KULTURNO GOSPODARSKE ZVEZE V TRSTU

Proslava obletnice ustanovitve O. F. Slovenske kulturno gospodarske zveze v Trstu vabi na proslavo 20. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte in razstavo NOB, ki bo v soboto, 29. aprila, ob 21. uri na Stadionu »1. maja« na Vrdeški cesti.

LETAK NA CESTI. PO CESTAH V TRŽAŠKI OKOLICI SO TRŽAŠKI INDEPENDENTISTI RAZRESLI LETAK »L'INDIPENDENZA«

Pod tem naslovom izdajajo tudi list, ki pravi, da je sovjetski delegat pri OZN Lapin zahteval, da se v tem letu prizna neodvisnost vsem ozemljem, ki so pod zaščito Organizacije združenih narodov in da se je izvršni odbor independentističnega gibanja brzojavno zahvalil sovjetski misiji pri OZN ter zahteval, naj bi se na Tržaškem končala časna uprava. Letak je bil tiskan samo v italijanski.

SOVJETSKI STROKOVNJAKI V TRSTU

Te dni se je mudilo v Trstu odposlanstvo ruskih strokovnjakov s področja ladjedelstva. Odposlanstvo je sprejelo na svojem sedežu predsedstvo Združenih jadranskih ladjedelnic (CRDA). Gostje so si ogledali ladjedelnice v Trstu in v Tržiču ter so se pozneje sestali v Rimu s predstavniki FINCANTIERI. Vprašanje je, ali bodo sovjetska podjetja izročila ladjedelnicam kakšno naročilo.

STAVKA V PODGORSKI PREDILNICI PRENEHALA

Dne 20. aprila zjutraj so se delavci in delavke podgorske predilnice vrnili na delo. Prenehala je stavka in zasledba tovarne, ki je trajala 10 dni. Istočasno je prenehala stavka tudi v predilnici v Ronkah. Industrijec Tonella je moral pustiti in delavstvu izboljšati plače in jim priznati boljše delovne pogoje.

NAŠE SOŽALJE

V Trstu sta umrla Danilo Godina in Benedikt Debeliš, v Bazovici Anton Grgič, v Boljuncu Rudolf Slavec, v Gropadi Stefan Gojča, v Gorici 94-letni Karel Kodrič.

Kultura in življenje

BURNA OPERNA KRSTNA PREDSTAVA V BENETKAH

Redke so operne krstne predstave. Se redkejši so neuspehi, kakršnega je 13. aprila doživela v benetskem opernem gledališču »La Fenice« skrajno modernistična opera italijanskega skladatelja Luigijsa Nona, zagovornika punktilistične in elektronske glasbe. Naslov opere je »Intolleranza 1961« (Nestrpnost 1961). Z glasbo se je skladala drzna scenografija abstraktnega slikarja Emilia Vedove.

Zaradi političnih sklicevanj v besedilu, zaradi neprijetno bobneca orkestra ter oglušujočega zbor in pevskega divjanja nastopajočih solistov v soju zaslepljajočih svetlobnih učinkov je občinstvo večkrat bučno protestiralo. Beneški operni ljubitelji so tako dokazali, da ne odobravajo pretiranega atonalnega abstraktizma in vpletanja politike v umetnost. Zaradi burnih protestov občinstva so morali predstavo celo za nekaj časa prekiniti.

Kritika ugotavlja, da je nastop razdraženega občinstva odprl novo poglavje v ocenjevanju raznih izumov tudi v gledališkem in glasbenem izživljanju. Predstava je bila v okviru XXIV. mednarodnega festivala sodobne glasbe.

USPEH KOMORNEGA ZBORA »J. GALLUS«

Dne 15. aprila je nastopil v tržaškem Avditoriju naš komorni pevski zbor »J. Gallus«. Zeleni smo ga slišati v naši sredini, zlasti odkar se je lani tako nepričakovano kmalu po svoji ustanovitvi uveljavil na pevskem tekmovanju italijanske radijske ustanove RAI v Vidmu, kjer je zasedel prvo mesto.

V prvem delu koncerta je zbor nastopil s polifonskimi skladbami Palestrine, Gallusa (Petelina) in Orlanda di Lassa, ki jih je izvajal že v Vidmu. Iz videmskega sporeda sta bili tudi skladbi »Veter« Ubalda Vrabca in »Lan« Antona Lajovica. Prvi del so dopolnjevale naslednje skladbe: Boštjančičeva »Balada«, ki je uspešno doživela svojo krstno izvedbo, Devova »Zarja« in pa »Soneti vzhoda« Sergeja Tanjejeva. V drugi del koncertnega sporeda nas je uvedla Vrabčeva »Slovenska pesem«, ki so ji sledile skladbe: Adamičeva »Kresovale tri devojke«, Tomčeve »Svatske pesmi«, Devova »Strašno grmi in se bliska«, Boštjančičeva priredba mo-

ravske narodne »Zabučale gore«, Vrabčeva »Grenka smrt« v krstni izvedbi in na koncu Papandopolovo »Skoči lo«, ki je občinstvo navdušilo prav tako kakor v Vidmu.

Izvedba je bila na višku in brezhilna. Potrdila je zborov sloves in dokazala upravičenost prve nagrade na langskem videmskem tekmovanju. Zaslugo za tako velik uspeh pevskega komornega zbora »J. Gallus« gre pevodvodji Ubaldu Vrabcu in njegovemu namestniku Karlu Boštjančiču in seveda tudi pozhrtvovalnosti samih pevcev in pevk.

Tudi tokrat se je pokazalo, da se naši ljudje navdušujejo ob obeh vrstah skladb: ob sentimentalnih (kakor n. pr. »Zabučale gore«) ter veselih («Skoči lo») in bodrilnih (Vrabčeva »Slovenska pesem«). Priljubljene so seveda zlasti šegave (Vrabčeva »Grenka smrt« s solistom Boštjančičem).

Naj še pripomnimo, da se je o koncertu pohvalno izrazil tudi neslovenski glasbenik, ki je bil povabljen na koncert. Treba je tudi naglasiti, da je bila dvorana popolnoma zasedena. Naš človek torej ni zgubil smisla za koncerte.

Za povečanje češkoslovaškega tranzita čez Trst

Prejšnji teden se je v Trstu mudilo odposlanstvo češkoslovaških strokovnjakov (Cehofraht), ki so pred stavljali ustanove in podjetja, ki se zanimajo za prevoz češkoslovaškega blaga po morju. Na sestanku Trgovinske zbornice in Trstu je prišla do izraza obojestranska želja, da bi se obseg češkoslovaškega tranzita čez Trst dvignil nad 250.000 ton, kolikor je bilo določeno po zadnjem tržaško češkoslovaškem sporazumu. Čehi so izrazili željo, da bi tržaško pristanišče kolikor mogoče znižalo pristojbine za tranzit češkoslovaškega blaga.

hkrati pa naj bi tudi železnice nekoliko znižale prevozne tarife. Drugo važno vprašanje, ki so ga načeli člani češkoslovaškega odposlanstva, zadeva plačilna sredstva, ki naj bi jih Italija dala na razpolago Čehom za plačevanje italijanskega blaga. To bi dosegli na najpreprostejši način tako, da bi Italija povečala kontingente za uvoz nekaterih vrst blaga iz Češkoslovaške. Tržaški predstavniki so izjavili, da bodo šli češkim željam kolikor mogoče na roke, za olajšave pa, ki so kompetenca osrednjih oblasti, bodo nastopili v Rimu.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE S. P. A.
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
GLAVNICA LIR 600.000.000 - VPLAČANIH LIR 180.000.000
TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10
TELEFON ŠT. 38-101 BRZJOJAVNI NASLOV: BANKRED

RIJEKA — največa i najbolje opremljena jugoslovanska luka
Nudi — izvoznici i uvoznici kvalitetan i brz lučki pretovar i uskladištenje robe
Raspolaze — modernom mehanizacijom i sposobna je da vrši manipulacije svih vrsti tereta
Obavlja — lučku remorkažu

PODUZEĆE LUKA I SKLADIŠTA - RIJEKA
Obala jugoslovanske mornarice br. 1

Telefonska centrala 58-41/47
Generalni direktor 35-08
Komercijalni direktor 38-86
Telex 025-39

Naslednji hoteli se priporočajo

Hotel COLUMBIA

Trst, ul. Geppa 18, tel. 23-741 in 31-083 II. kategorije. • Sedemdeset postelj. Vse hotelske udobnosti. Dvoposteljne sobe od 1100-1400 lir, dvoposteljne od 2200-2600 (davki in postrežba vključeni).

Hotel POŠTA

Trg Oberdan 1 (v centru mesta) - Tel. 24-157. — Vse udobnosti, mrzila in topla tekoča voda, centralna kurjava, telefon v sobah. Dvigalo. Cene od 750 lir dalje.

URARNA IN ZLATARNA

Miholj Karel - TRST

Campo S. Giacomo 3 - Tel. 95-881

Ure najboljših znamk, velika izbira zlatih okrasov za vse prilike

„VISTA“

TRST, Ul. Carducci 15, tel. 29-656 Bogata izbira naočnikov, daljnogledov, šestil, računal in potrebnih za višje šole, topolmerov in fotografskega materiala.

»GOSPODARSTVO«

izhaja trikrat mesečno. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Trst, ul. Geppa 9, tel. 38-933. — CENA: posameznika št. 500 lir, 30 za Jugoslavijo din 20.— NAROCNINA: letna 850 lir, polletna 450 lir. Pošt. ček. račun »Gospodarstvo« št. 11-9396. Za Jugoslavijo letna 700 din, polletna 350 din; za ostalo inozemstvo 3 dolarje letno. Naroči se pri ADIT, DRŽ. ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3/I, tek. rač. št. 600-70/3-375 — CENE OGLASOV: za vsak m/m višine v širini enega stolpca 50 lir. — Odgovorni urednik: dr. Lojze Berce. — Založnik: Založba »Gospodarstvo«. — Tiskarna »Graphis« v Trstu.

TRGOVSKO - PROIZVODNO PODJETJE

MLINOTEST

Ajdovščina

NAŠI OBRATI:

- SLAP OB IDRJICI, VRTOVIN, KOPER

TRGOVSKO ZASTOPSTVO EKSKLUZIVNA ZASTOPSTVA

Adamič

NUDI NAJBOLJŠE POGOJE PRI NABAVI IN PRODAJI VSAKOVRSNEGA BLAGA

Trst, V. S. Lazzaro, 23/11, Tel. 28-449, 31-996

JAVOR

TOVARNA VEZANIH PLOŠČ IN FURNIRJEV PIVKA

ima vedno na zalogi vezane plošče, razne vrste plemenitih furnirjev, jelov rezan les in les trdih listavcev.

Z OBRATI:

- v Pivki, Ilirski Bistrici, Prestranku, Baču.

IN POSLOVALNICAMI:

- v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu.

IZVOZ IN UVOZ VSEH ARTIKLOV PO GORIŠKEM IN TRŽAŠKEM SPORAZUMU

sežana, telef. 4, 62, 66
telex 03141

z obratom LIPIGA, kjer deluje pitališče govalje živine za izvoz in kobilarna z jahalno šolo

Jadran

IMPORT - EXPORT - SEŽANA

IZVOZ IN UVOZ VSEH ARTIKLOV PO GORIŠKEM IN TRŽAŠKEM SPORAZUMU

sežana, telef. 4, 62, 66
telex 03141

z obratom LIPIGA, kjer deluje pitališče govalje živine za izvoz in kobilarna z jahalno šolo

„NOVOTEKS“

Novo mesto
Foersterjeva 10
Telef.: 31, 71
Telegr.: Novoteks-Novo mesto

Tovarna volnenih izdelkov vseh vrst:

Škanine iz volne in umetnih vlaken
Škanine iz česane volne
Volnene odeje

TEKSTILNA TOVARNA

TOVARNA CEMENTA IN SALONITA

15. SEPTEMBER

ANHOVO

IZDELUJE:

1. PORTLAND CEMENT
2. AZBEST — CEMENTNE IZDELKE »SALONIT«

tlačne vodovodne cevi, kanalizacijske in dimne cevi, cevi za namakalne sisteme s potrebnimi spojnimi deli — Valovite plošče raznih dimenzij in barv za pokrivanje streh in ravne plošče.

TRŽNI PREGLED

Italijanski trg

Italijanski trg s sadjem je aktiven, kajti zaloge so obilne in blago gre sproti od rok. Trg z zelenjavo pa je bolj miren; cene so zmerne. Na trgu z živino za kakol prevladuje še vedno ponudba, cene težijo navzdol. Tu di za živino za rejo so zanimanja. Povpraševanje po perutnini se je nekoliko okrepilo in bodisi živa kot zaklana perutnina se dobro prodaja. Cene moki so ostale netipremenjene, prav tako cene rižu zaradi premajhnega zanimanja s strani kupecv. Trg z maslom se je precej okrepil, cene so poskočile za 20 lir pri kg; pri prodaji sira ni nobene spremembe. Povpraševanje po vinu je mirno, cene so zmerne in težijo navzdol. Cene paradiznikov meži so se dvignile, blago se dobro prodaja, povpraševanje narašča. Isto velja za druga konsevrvana živila.

KAVA

TRST. Navajamo cene za kg, blago ocarinjeno: **Brazilska kava:** Pernambuco 3 17/19 1220, Santos Fancy 18 1310, Victoria V 18/19 1150; **Srednjeameriška kava:** Ecuador extra superior 1220, Haiti naravna XXX 1310, S. Salvador naravna 1410, Kostariška 1420; **Arabska-afriška kava:** Gimma 1240, Moka Ho-deidat št. 1 1320, Uganda očiščena in oprana 1040; **Indonezijska in malajalska kava:** AP/1 1028, AP special 1038, Rob EK/1 3-5% 998, Rob EK/1 special 1038, Rob EK/3 10-12% 998 lir za kg.

SLADKOR

TRST. Rafiniran angleški sladkor 37,146 funt sterlinga za tono, cif. jadransko pristanišče, v vrečah iz jute; češkoslovaški rafiniran sladkor po 52 lir za kg, fco železniški voz Trst, v vrečah iz papirja; francoski Cristallisé Paris št. 3 po 50,50 lir za kg, fco železniški voz Modane, v vrečah iz papirja.

POPER

TRST. Beli brazilski poper (ponudba iz Rotterdam, kjer je tudi blago) po 450 šilingov za cwt. cif. italijansko pristanišče; črni brazilski poper po 360 šilingov pod istimi pogoji, Sarawak beli po 380 šilingov za cwt. cif. jadransko pristanišče; Sarawak črni special 322-6 šilingov pod istimi pogoji; Malabar garbled 340 šilingov pod istimi pogoji; Muntok bel 395 šilingov pod istimi pogoji; Tellicherry garbled 340 šilingov pod istimi pogoji; Tellicherry extra bold 350 šilingov za cwt. cif. jadransko pristanišče. **Ocarinjeno poper:** (od uvoznika do grosista): Sarawak črni 1200-1220 lir za kg, Sarawak beli 1600-1620, Tellicherry criv. 1270-1280 lir za kg.

LES

TRST. Navajamo zadnje kotacije za avstrijski mehak rezan les, dostavljen na mejo, neocarinjeno: **smrekov rezan les:** I-II širok 31-33,000, O-III širok 26 tisoč 500 do 28.000, O-IV širok 25-26.000, III-IV širok in ozek 22-23.000, IV širok ali ozek 19-500-21.000; tramovi 25.500 do 26.000, krajši format pod 4 m dolžine 19-20.000, izpod 3 m dolžine 15-17.000, tramovi »uso Trst« 14-15.000; **macesnov les:** I-II 32.500-34.500, I-III-III 28-29.500, III 22.500-24.500; **borov les:** I-II 31.000 do 33.000, I-III-III 25-26.000, III 18.000 do 20.000 lir kub. meter.

ZIVINA ZA REJO IN ZA ZAKOL

LODI. Cene veljajo za kg žive teže, prometni davek in trošarina nevracunana, fco hlev; voli za zakol I. 350 do 390, II. 300-345, III. 250-295, debele krave za zakol I. 260-285, II. 200-255, III. 175-200, bikji za zakol I. 350-395, II. 295-335, III. 290-305, junci in junice za zakol I. 350-390, II. 395-345, III. 250-300, teleta za zakol I. 530-390, II. 500-530, III. 450-460; voli za vprego 320-350.000 lir par, junci do 1 leta stari 70-80.000 lir glava, krave mlekarice 120-160.000 lir glava, teleta za rejo 30-80.000, bikji za plemo 150-200.000 lir glava; konji za zakol I. 225-250 lir kg, II. 175-210, zrebeta za zakol čez 6 mesecev stara 270 do 390, konji za vprego 150-170.000 lir glava, kobile za rejo 170-200.000 lir glava, zrebeta čez 1 leto stara 130-140.000, odstavljena zrebeta 80-130.000 lir glava; neodstavljeni prašiči do 25 kg težki 490-510, svinje za rejo 700-750, suhi prašiči 40-50 kg težki 430-455, 50-80 kg 380 do 390, 80-100 kg 355-365, debeli prašiči 150-180 kg težki 338-340, čez 180 kg 340 do 342 lir kg.

PERUTNINA IN JAJCA

MILAN. Zivi domači piščanci extra 1050-1080, prvovrstni zivi domači piščanci 1000-1040, I. 390-420, izbrani zaklani piščanci 1100-1300, zaklani prvovrstni 470-520, zaklani zmznjeni iz Madžarske 450-500; žive domače kokoši 700-750, žive uvožene 530-550, zaklane domače kokoši 800-1000, uvožene kokoši zaklane v Italiji 700-730, uvožene zmznjene 450-550, žive pegatke 1050 do

1100, zaklane 1300-1400, zaklani golobi I. 1000-1100, II. 900-910, uvožene zmznjene pure 400-500, zivi purani 500-510, uvoženi zmznjeni 400-500, žive race 600 do 650, živi zajci 470-500, zaklani 580 do 660, zaklani brez kože 580-700 lir kg; sveža domača jajca I. 22-23 lir jajce, navadna 20-21, uvožena ožigosana jajca I. 18-20, II. 15-17 lir jajce.

ZITARICE

MILAN. Cene veljajo za stot, prometni davek in trošarina nevracunana: mehka pšenica 7150-7200, dobra merkantile 7050-7100, merkantile 6900-6950, trda domača pšenica 8700-8900, Manitoba 8350-8450; pšenična moka tipa »0« 9800 do 11.200, krušna moka tipa »0« 9200 do 9400, tipa »1« 8800-8900, moka za testenine tipa »0« 9200-9300; fina domača koruza 4900-5000, navadna 3925-3975, uvožena rž 3550-3650, uvožen ječmen 3950 do 4100, uvožen oves 3950-4050, uvožen pros 4100-4150; neoluščen riž: Arborio 9600-10.800, Vialone 9500-10.500, Carnaroli 8200-9000, Vercelli 8200-9800, R. B. 8600-9700, Rizzotto 7600-8200, P. Rossi 8200-9000, Maratelli 7800-8300, Ar-dizzone 7200-7900, Ballione 6700-7100; olušen riž: Arborio 17.400-18.500, Vialone 16.500-17.500, Carnaroli 16-16.500, Vercelli 16-16.800, R. B. 15.900-16.200, Rizzotto 13.600-13.900, P. Rossi 13.500 do 15.000, Maratelli 13.500-13.800, Ar-dizzone 12.800-13.200, Ballione 10.900-11.100 lir stot.

ZELENJAVA IN SADJE

MILAN. Cene veljajo za kg, embalaža je čista teža: jabolka Abbonanza 40-75, Imperator 50-75, Morgenduff 60 do 100, Delicious extra 120-180, I. 90 do 120, Renete extra 100-150, I. 70-75, hruske extra 110-140, I. 90-105, rumene pomaranče iz Neaplja 70-90, rdeče pomaranče I. 120-160, merkantile 105-120, limone I. 80-100, merkantile 50-70; suh česen 150-200, I. 250-300, beluše iz Neaplja 150-250, Riviera 150-200, kuhana pesa 30-60, pesa 20-40, karčofi Riviera 20-45 lir kos, I. 50-60, korenje kraj, pridelka 25-30, od drugod 30-45, cikorkija katalonija 40-70, rdeča pesa 30-60, čebula 60-80, cvetača iz Mark 50-60, dišeča zeljsča 250-360, koromač iz Sicilije 35-60, solata trokader 15-70, krompir Binthe 44-50, Majestic 43-45, okrogel krompir 32-34, nov krompir 80-100, grah iz Neaplja 80-150, paradizniki 200-400, iz Sicilije 160-200, zelena domaća 30-40, od drugod 40-60, peteršilj 100-300, redkvice 3-10, domača špinata 30-60, od drugod 30-50 lir kg.

MLECNI IZDELKI

LODI. Cene veljajo za kg, prodaja na debelo, prometni davek in trošarina nevracunana, brez embalaže, fco skladišče; maslo iz centrifuge 750-760, lombardsko maslo iz smetane 640-650, krajevno maslo 650-660, emiljsko 630-640, iz sladke smetane 620-630, zmznjeno emiljsko maslo 600-610; sir reggiano proizv. 1958 760-800, proizv. 1960 600 do 630, grana iz Lodija proizv. 1959 730 do 760, proizv. 1959/60 700-720, proizv. 1960 590-610, grana svež 450-460, postan 470 do 500, sbrinz svež 470-480, postan 580 do 600, originalen švicarski sir 700-720, provolone svež 520-530, postan 560-580, italicco svež 390-410, postan 440-460, cre-scenza svež 280-300, postan 380-400, gor-lir kg.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

	CHICAGO	NEW YORK	LONDON	SANTOS
Pšenica (stot. dol. za bušel)	22.361	22.361	225.—	613.—
Koruza (stot. dol. za bušel)	203.3/4	113.1/2	820.—	622.—
Baker (stot. dol. za funt)	29.—	29.—	225.3/4	630.—
Cin (stot. dol. za funt)	104.12	104.50	824.1/2	
Svinec (stot. dol. za funt)	11.—	11.—	88.1/2	
Cink (stot. dol. za funt)	11.50	11.50	84.1/4	
Aluminij (stot. dol. za funt)	26.—	26.—	66.3/4	
Nikelj (stot. dol. za funt)	74.—	74.—	65.7/8	
Bombaž (stot. dol. za funt)	33.40	33.50		
Zivo srebro (dol. za steklenico)	206.—	206.—		
Kava »Santos 4« (stot. dol. za funt)	37.75	37.80		
Baker (funt. šter. za d. tonu)	225.—	225.3/4	230.—	
Cin (funt šter. za d. tonu)	820.—	824.1/2	843.—	
Cink (funt šter. za d. tonu)	88.1/2	84.1/4	83.3/4	
Svinec (funt šter. za d. tonu)	66.3/4	65.7/8	68.1/4	
Kava »Santos D« (kruzejrov za 10 kg)	613.—	622.—	630.—	

Na londonski borzi je cin v zadnjem tednu še napredoval, in dosegl najvišjo kotacijo po zaprtju Stueškega prekopa. Proizvodnja cina je v letu 1960 dosegla 8,640.000 ton. Baker je ohranil čvrsto kotacijo. V marcu je proizvodnja čistega bakra dosegla 215.566 ton (v februarju 190.899 ton). Povisek cene volne na avstralskih trgih je imel za posledico povisjanje cene tudi na svetovnih borzah. Proizvodnja volne v letu 1960/61 cenijo na 1,616 milijonov funtov. Cena bombaža je ves teden nihala. Kakao se dobro prodaja, in sicer v pričakovani, da pride do sporazuma držav izvoznice glede skupnega nastopa na trgu. Cena kave popušča, pšenica je tudi nekoliko nazadovala, nasprotno pa so se cene koruze dvignile.

ZITARICE

V Chicagu je cena pšenici v tednu do 21. aprila nazadovala od 1917/8 na 1913/4 stotinke dolarja za bušel proti izročitvi v maju. Cena koruzi je napredovala od 109 na 111 1/2 stotinke dolarja za bušel proti takojšnji izročitvi.

SLADKOR — KAVA — KAKAO

Cena sladkorja je v New Yorku napredovala od 3,10 na 3,22 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. Verjetno je povzročil skok cene spopad na Kubi. Kava je v pogodbi »M« za malenkost nazadovala, in sicer od 42,19 na 42,16 stotinke dolarja za funt proti izročitvi v maju. Kakao je napredoval od 21,14 na 21,95 stotinke dolarja za funt pod istimi pogoji.

VLAKNA

V New Yorku je cena bombaža napredovala od 33,65 na 33,70 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. Cena volne vrste suint je ostala neizpremenjena pri 119,5 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. V Lon-

donu je vrsta 64's B napredovala od 101 na 102 penja za funt proti izročitvi v maju. V Roubaixu (Francija) je cena napredovala, in sicer od 12,70 na 12,95 franka za kg.

KAVCUC

Na londonski borzi je vrsta RSS napredovala od 257/8-26 na 26 3/4-267 7/8 penja za funt proti takojšnji izročitvi. V New Yorku je cena napredovala od 30,60 na 32,05 stotinke dolarja za funt proti izročitvi v maju.

KOVINE

Na londonski borzi so zabeležili naslednje kotacije: baker 228% (prejšnji teden 228) funtov sterlingov za tono (1016 kg), cin 846 (837), svinec 67 3/8 (66), cink 83 1/2 (83%), v New Yorku so bile kotacije naslednje: baker 29,70 (29,57), svinec 11 (neizpremenjen), cink St. Louis 11,50 (neizpr.), aluminij v ingotih 28,10 (neizpr.), antimon Laredo 29,50 (neizpr.) dolarja za funt; lito železo 66,44 dolarja za tono, Buffalo 66,50, staro železo povprečen tečaj 37,83 (prejšnji teden 39,17), živo srebro v jeklenkah po 76 funtov 206-209 dolarjev jeklenka.

MNOGO VINA V FRANCIJI

Na Francoskem so lani pridelali 61,19 milijona hektolitrov vina; povprečno je znašal pridelok 47,25 hl na hektar. To je bila ena izmed najboljših letin po letu 1950, ko so pridelali 61,33 hl. Če pristejemo še pridelok Alžirije, razpolagajo Francozi s 77 milijoni hl. vina.

Vinska razstava v Bocnu. V Bocnu so priredili mednarodno vinsko razstavo, katere so se udeležili tudi pridelovalci iz Nemčije, Švice in Avstrije. Razstavili so 240 vzorcev, od tega 51 vzorcev belega vina.

Vestnik KMEČKE ZVEZE

Kako uporabljati umetna gnojila

S skrbno obdelavo tal in z gnojenjem s hlevskim gnojem, s kompostom, pa tudi s podporavanjem svežih rastlin, posebno detelje (temu pravimo zelenišenje), ustvarjamo godno, to je za rodnost sposobno zemljo. Zgodi pa se, da zemlji le primanjkuje jejo potrebne hranilne snovi. Vzrok je več: slab gnoj, šibko ali redko gnojenje, naglo izčrpanje hranin zaradi dobre letine i. dr. Posledica tega pomanjkanja se pokažejo na majhnem pridelku.

Pri tem pojavu se ne da nadomestiti ena snov z drugo, recimo voda z zrakom, ali dušik s fosforom. Rastlina mora imeti na razpolago vse potrebne snovi. Najbolj pa občuti pomanjkanje dušika, fosforja in kalija. Če teh ne moremo v zadostni meri dati zemlji z gnojem, si pomagamo z umetnimi gnojili.

Hlevski gnoj je osnovno in glavno gnojilo, umetna gnojila pa so le pomožna ali dodatna. To pomeni, da ne morejo nikoli nadomestiti naravnega (hlevskega) gnojila, ampak ga le dopolnjujejo s potrebnimi hranilnimi snovmi. Umetna gnojila so v rabi že nad 100 let. Potrošnja teh gnojil je danes nekakšno merilo za napredek posameznih dežel. Na prvem mestu je Holandska (1500 kg na hektar), za njo je Belgija (1300 kg), Nemčija (850 kg) itd. Italija porabi na hektar 150 kg. Sodobno kmetovanje brez tega pomožnega gnojilnega sredstva ni mogoče in bi brez njega nastala lakota; razen večjih pridelkov omogoča tudi boljši zaslužek in nižje proizvodne stroške.

Danes je že dogodno pod kakšnimi pogoji ta gnojila učinkujejo, oziroma, kako je treba gnojiti, kdaj, koliko i. pod. Posamezni kmetovalci z današnjim pomanjkljivim strokovnim znanjem ne more tega sam točno znati. Lahko pa se pravočasno posvetuje s strokovnjakom (pri Kmečki zvezi ali kmet. nadzorništvu). Zal pa kaže, da so nam ta gnojila na splošno jako tuja in imamo o njih napačne pojme. Zato jih nabavljamo le na kilograme in je potrošnja tako neznamna. Neznatni pa so tudi pridelki. Če pa z njimi gnojimo in ni uspeha, tedaj je to že dokaz, da gnojilo ne premaga. Nedvomno pa je vzrok neuspeha v tem, ker imamo gnojila za čudno sredstvo, ki kar na slepo, brez truda in pozornosti da je velike uspehe. Stvar pa je drugačna in si je treba pri tem zapomniti predvsem naslednje:

Zemlja, ki jo nameravamo gnojiti z umetnimi gnojili, mora biti godna, rahla, skrbno obdelana in založena s

humusom (s hlevskim gnojem). Gnojiti moramo dobre vrste in uporabljati dobro seme. Zemlja naj bo razpleljena. Kislo (mokro, vlažno) zemljo je treba najprej popačiti; travniki morajo biti skrbno urejeni in pogojeno s kompostom. Uporabljati moramo samo prave vrste gnojil, primerne količine in o pravem času; vse pomanjkljive snovi dodamo v pravilnem medsebojnem razmerju.

Pravimo, da so gnojila dobra le v rokah dobrega kmetovalca, ki pozna osnovna pravila kmetovanja. Torej: pri zanikrni obdelavi, slabem semenu, slabi negi in gnojenju ni uspehov ali pa so ti tako majhni, da se nabava umetnih gnojil ne izplača.

Mnogi mislijo, da so umetna gnojila nadomestilo za hlevski gnoj in da se lahko trosijo tam, kjer je zemlja v zanemarjenem stanju. Ze zgoraj smo rekli, da so umetna gnojila samo dodatna, in sicer zato, ker ne vsebujejo organskih snovi (rastlinskih in živalskih odpadkov) in ne dajo zemlji drobnozivk (bakterij), ki so ji za presnavljanje snovi nujno potrebne.

Rekli smo, da zemlji največkrat primanjkujejo dušik, fosfor, ali pa kalij. Včasih primanjkujejo kar dva od teh elementov, včasih celo vsi tri. Temu primeramo so napravljena umetna gnojila, ki jih torej ločimo na dušikova, fosforna in kalijeva. So pa tudi mešana ali sestavljena gnojila, ki vsebujejo dve ali celo tri hranilne snovi.

Razen tega, da so rastlini potrebni vsi ti elementi (dušik, fosfor, kalij) in če apno (ki ga je v zemlji navadno dovolj, a v naši večkrat premalo, imajo posamezne vrste rastlin (žitarice, okopavine i. dr.) se svoje posebne zahteve v tem, da potrebujejo enega nekaj več te, druge pa druge hranilne snovi. So torej podobne človeku, ki si sicer uživa raznovrstno hrano, a ima neko hrano (jed) posebno rad. Vse rastline, pri katerih gre za bujne liste (zelenjava, trava i. dr.) potrebujejo razmeroma več dušika. V nekaterih dušikovih gnojilih je dušik počas, v drugih hitro topljiv. Hitro topljiv dušik sprejmejo rastline hitro in je delovanje zelo hitro. Dež pa ga hitro izpere in ne pride rastlini v prid. Zato trosimo takšna gnojila (žilski soliter, amoni soliter, amonijev soliter) v majhnih količinah in gnojenje med rastjo ponovimo 2 do 3 krat v enakih obdobjih.

Fosforna gnojila so v večji meri potrebna zrnatim rastlinam (žito, fi-

žol i. pod.). Za naše razmere pripravljamo od fosfornih gnojil (superfosfat, Tomasovo žlindra, kosna moka) — Tomasovo žlindra, ki vsebuje tudi apno in zato posebno dobro deluje na kislih (vlažnih) tleh. Topi pa se počasi. Kalijeva gnojila (kalijeva sol) ljubijo okopavine (krompir, pesa, zelje, repa), trta.

Dočim traja delovanje vsakega dušičnatega gnojila le eno rasto dobo in se učinek v naslednjem letu več ne pozna, učinkujejo fosforna in kalijeva gnojila še eno in celo več let. Rastline potrebujejo fosfor in kalij že v začetku rasti. Zato ta gnojila dodajamo malo pred setvijo ali saditvijo (10-14 dni). Posebno je to važno za krompir. To omogoči rastlini, da se krepko zakorenini, ozeleni in razraste. Krepka in dobro razvita rastlina pa laže kljubuje suši, boleznim in škodljivcem.

Slinavka na Goriškem prenehala

Slinavka je na Goriškem, kjer je razsajala od januarja do marca mesca, popolnoma prenehala. Škoda, ki jo je povzročila v goriški pokrajini, je res velika; saj je bilo za slinavko okuženih kar 46 hlevov. Posameznih goved je za slinavko zbolelo 421, od teh jih je 41 poginilo. Slinavka je razsajala v 10 občinah goriške pokrajine. Začela je, kot smo že poročali v našem listu, v Krmini. Največjo škodo je pa povzročila v Gradiški, kjer je bilo okuženih kar 12 hlevov. Slinavka to pot ni razsajala po slovenskih občinah. Na Goriškem je prenehala predvsem zaradi cepljenja živine, cepljenih je bilo približno 1500 glav, in pa zaradi izdanih zdravstvenih ukrepov, ki so jih kmetje vestno izvajali. Lahko rečemo, da je bilo okuženih po slinavki sorazmerno malo hlevov! Kljub vsemu pozivamo naše kmete k budnosti. V prvi polovici aprila je namreč v Videmski pokrajini nastalo 34 novih žarišč. Eno tako žarišče je nastalo v nekem kraju, ki meji že na krminsko občino.

DEROČA ZA ZAJEZITEV LONJERSKEGA POTOKA
Deroča voda vaškega potoka v Lonjerju je preplavila nekaj zemljišč ob strugi in s tem povzročila precejšnjo škodo 11 kmetom. Ti so pooblaštili Kmečko zvezo in Zvezo malih posestnikov, da zastopata njihove koristi pri Skrbništvu za javna dela. Do sezono je bilo, da je skrbništvo nakazalo znesek 1 milijona lir za ureditev struge potoka.

ZOPET RAZLASTITEV SLOVENSKE ZEMLJE
Zemljišče pri S. M. M. Spodnji, je znano po svojem ledinskem imenu Pasik, je tržaška občina določila gradnjo nove jetnišnice. Kakor znan, bodo sedanji »Coroneo« podlari prestavili jetnike v novo jetnišnico Kmetom, lastnikom zemljišč, ki so v večini Borštani in Lonjerji, ponudila občina po 225 lir za vsak kv. meter razlašene zemlje. Kmečka zveza Zveza malih posestnikov bosta stopili pri občini za to, da se ta na dva dvigne na dostojno višino.

ZOPET ŽIVINSKI SEJMI
Te dni so po štirih mesecih odprtili zaporu živinskih sejmov v zinskih predelih okoli Padove. Kmeti so svoj čas že omenili, so oblaševale prepovedane sejemske pridelitve radi slinavke.

LJUBLJANA
Miklošičeva ulica 4
Tel. št. 21-053 — 21-025
h. c. 23-230 — 21-021

import-export

SLOVENIJALES

LJUBLJANA — BEETHOVNOVA 11

Največje slovensko podjetje za izvoz lesa in lesnih izdelkov

Izvažamo:

Mehak in trd žagan les — Zaboje — Godzne proizvode
Celulozni les — Drva za kurjavo — Vezane in panel plošče — Lesovinske plošče — Stole iz upognjenega lesa
Oglje — Furnirje — Parkete — Lesene hiše — Lesno galanterijo — Pisarniško in stanovanjsko pohištvo
Serijsko in luksuzno pohištvo.